

KRYŽKELĖ

"Berniukai žaidė valstybę"

Dr. Jonas Jasaitis

Kai po Kovo 11-osios ėmė kurtis pirmosios mūsų valdžios įstaigos, kompartijos "ūkininkai" ir kiti buvę aktyviausi kolaborantai ėmė tyčiotis: "Susirinko berniukai ir žaidžia valstybę. Čia jums ne smėlio dėžė kieme. Kur žaliavų fondai, paskyros technikai gauti, kur produkcijos gamybos planai? Net jei kažkokiu stebuklu kai ką gausite, kur gaminius dėsime? Pražūsite be Rusijos!" Oi, kaip tada ant jų pykome. Kaip kandžiai atsikirsdavome, kad gyvensime ir be jų "paskyrų", be tų penkmečių ir septynmečių planų, be partkomų diktato. Tada sakėme, kad visa "planinė" ekonomika jau seniai pati pasmerkė save neišvengiamam žlugimui.

Taip kalbėdami tikrai jautėmės esą teisūs. Juk visas pasaulis šaipėsi iš sovietinės technikos: tuoj pat rūdijančių automobilių ir jau pirmaisiais naudojimo metais lūžtančių javų kombainų, kasdien praktikuojančių vandens tiekimo sistemos vamzdžių. Ką ir bekalbėti apie elektroninę aparatūrą! Plačiai nuskambėjo taiklus anekdotas: "Sovietinės mikroschemos – pačios didžiausios pasaulyje!"

Mūsų akyse viena po kitos žlugo partiniuose suvažiavimuose išperėtos ūkio "reformos". Ne M. Gorbačiovo sugriovė sovietų imperiją. Tačiau net jis, būdamas gerokai gudresnis už daugelį senųjų – stalininio auklėjimo vadų, nepajėgė jos išgelbėti nuo neišvengiamos pražūties.

Bet šiandien tenka pripažinti, kad praėjus aštuoneriems nepriklausomybės metams Lietuva atsidadė labai

pavojingoje kryžkelėje. Svarbiausios jos ūkinių nesėkmių priežastis iš tikrųjų slypi tame, kad buvo tik "žaidžiama valstybė". Galime iki užkimo teisintis, kad niekas nemokė, kaip tą valstybę reikia valdyti, galime įrodinėti, kad vienoje kitoje srityje turime ir pasiekimų, galime versti bėdą pračities palikimui arba kuriai nors "partijai". Galima rodyti pirštu, kad kaimyninėse Baltijos valstybėse taip pat yra didelių bėdų. Tik nuo tokių išvedžiojimų padėtis nepagerės. Reikia atvirai pripažinti, kad nė viena vyriausybė neturėjo aiškios, ilgalaikės ūkio atkūrimo programos, besiremiančios tikromis galimybėmis.

Ir iki šiol tebegyvenama vienadienėmis nuotaikomis. Pavyzdžiui: *parduosim "Telekomą" ir kompensuosim nuvertėjusius indėlius*. Gerai, sakykim, kad pavyks parduoti už neblogą kainą. Nors, atvirai kalbant, ir didžiausiam "euroentuziastui" aišku, kad gautoji pinigų suma bus gerokai mažesnė už tikrąją parduodamų įmonių vertę. Jokioje valstybėje nerasite pirkėjo, kuris neplanuotų pelningo sandorio. Bet tikėkimės, kad sandoris jau įvyko. Numatyta, kad gautus pinigų vyriausybė išdalins indėlininkams, kurių santaupos, įvedant litą, buvo beveik visai sunaikintos. Po to, jei dar liks pinigų, keliais litais padidins pensijas. Gal būt valdžia paskelbs, kad pakeliamas mistinis "vidutinis atlyginimas". Žmonės tą kartą apsidžiaugs ir gautus pinigėlius netruks išleisti, nes labai jau daug "skylių" per tuos metus

atsirado. Visoms užkamšyti gautų "kompensacijų" tikrai neužteks. Tačiau kas laukia toliau? Ką beparduos Lietuva kitais metais? Žaidimų laikas baigiasi. Nepriklausomybė apginama, ne tik sienas ženklinant ir diplomatinės atstovybės steigiant, ne tik į tarptautinius renginius limuzinais važinėjant ir juose kalbeles sakant. **Nepriklausomybės pamatą sudaro tautos ūkis.** Jei jis ims kilti, nereikės ginčytis su Briuselio valdininkais dėl tikrų ar tariamų netikslumų ataskaitose, dėl Lietuvos tinkamumo į Europos Sąjungą vertinimo.

"Įstatymų kūryba"

Dabar jau niekas nebesuskaičiuos visos žalos, kuri "žaidimo" metu buvo padaryta ūkiui. Na ir kas, kad viena kitą aferistą nuteis keletui metų? Didžiosios išvogto turto dalies vis tiek niekas nebesugrąžins!

Žinoma, kad tardytojai, prokurorai ir teisėjai galų gale turi imtis savo darbo. Iki šiol jie sekė vyriausybės pavyzdžiu: kol vieni žaidė valstybę, kiti žaidė "teisėtvarką". Tačiau iš tikrųjų tiek viena, tiek kita buvo palikta savieigai, kol įsivyravo savivaldžiavimas ir maišatis.

Šiandien svarbiausia ne tik tai, kad konfiskavus nusikaltėlių turto likučius, vienas kitas litas bus sugrąžintas į Lietuvos biudžetą. Svarbiausia, kad nusikaltimams būtų užkirstas kelias, kad būtų įsitikinta, jog įstatymai pradeda veikti. Juk tyčiojimasis iš Lietuvos įstatymų iki šiol tebesitęsia! Štai tik prieš kelias dienas paaiškėjo, kad viename iš Lietuvos keltų, plau-

ATMINIMO DIENAI

Vytautas Alantas

VIENYBĖS BOKŠTAS

*Mes šaukiame: – Statykim vienybės bokštą
Ir vėskim sienas akmenų! –
Bet kiek meistrų, tiek balsų,
Ir bokštas vis dar be stogo riogso.*

*Mat, vieni plytas deda
Ir, rodos, sienos aukštyn vis kyla, –
O kitas tokia rūščią giesmę veda,
Kad mūsų bokštas vėl per pusę skyla!*

*Vieni drebam pamatuosna kelne kalkių, –
Ir vienybės bokštas, regis, šoktelės aukštyn: –
Betgi kiti išpūtę žandus pučiam dujas smalkių,
Ir bokštas pliūkšta vėl žemyn.*

*Sumaišė mūsų protus seno Babelio dievai:
Kam vienybė – kitam nesantaikos byla; –
Kam vėzdas – antram pašventintas krapijas; –
Kam meilės žodis – trečiam brolžudiški vaidai...*

Amanda Muliolienė su Vilniaus miesto Užupio vidurinės mokyklos atstovais – prie daktaro Jono Basanavičiaus kapo Rasų kapinėse.

kiojančių per Baltijos jūrą, buvo aptikta kontrabanda. Ir kas iš to? Kai tas keltas grįžo į Lietuvą, kontrabandinių prekių jame jau nebebuvo. Jos "išgaravo". Niekas nežino, kur ir kaip jos dingio!

Svarbiausia verslo sąlyga – įstatymų aiškumas ir besąlygiškas jų laikymasis. Ką tai reiškia, jeigu nuolat kuriamos naujos jų pataisos, jeigu teisės norma, galiojusi vakar, šiandien jau neveikia arba vienas įstatymas prieštarauja kitam, jei kažkam paliekama galimybė nevienareikšmiškai jį aiškinti? Joks rimtas investuotojas neateis į valstybę, kurioje įstatymai neaiškūs, "nešvarūs" arba jų nesilaikoma. Žmogui, kuris pradėjo verslą vienomis sąlygomis, negalima pradėti

aiškinti, kad "vakar Seimas priėmė naują įstatymą" arba "vyriausybė išleido naują poįstatyminį aktą".

Jokia rimta tarptautinė institucija nepateisins to, kad Seimas per metus "prikuria" po kelis šimtus "įstatymų". Jau ne kartą minėjome, kad Vakarų valstybėse įstatymai keičiami ypatingai atsargiai, po vieną kitą per visą parlamento veiklos terminą. Daugybė per tuos aštuonerius metus priimtų "įstatymų" pasirodė arba beverčiai arba "korupciniai". Ką tai reiškia, jei ką tik priimtas įstatymas netrukus apipinamas visokiomis "pataisomis"? Argi daugeliu atveju negalima apseiti be "įstatymo dėl N įstatymo išgaliojimo"?

(Tęsinys – kitame numeryje)

Girdėta iš Vilniaus

• **RENGIAMA PREZIDENTO KELIONĖ Į VATIKANĄ.** Gegužės 18 d. Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus ir ponja Alma Adamkienė Vatikane susitiks su tą dieną savo 78-ąjį gimtadienį švenčiančiu Popiežiumi Jonu Pauliumi II. Gimtadienio proga Prezidentas ir jo žmona dovanos Šventajam Tėvui paausuotą ir pasidabruotą lentelę, kurioje pa-vaizduoti Vilniaus Aušros vartai.

• **BALTIJOS VALSTYBIŲ VIENYBĖ.** Trijų Baltijos šalių vienybės klausimus kelyje į NATO ir Europos Sąjungą svarstė Rygoje susitikę Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentai. Bendrame pareiškime spaudai prezidentai pasveikino šiemet prasidėjusį Europos Sąjungos plėtimo procesą ir pareiškė pasitenkinimą narystės derybų su Estija pradžia. Baltijos valstybių vadovai taip pat sveikino sklandų naujų narių priėmimo į NATO procesą ir pabrėžė būtinybę vienodai vertinti visas narystės siekiančias valstybes kitame sąjungos plėtimo etape. Be to, prezidentai Rygoje pasirašė pareiškimą dėl trišalio ekonominio bendradarbiavimo.

• **KONSULATAS.** Venesuela ketina ateityje atidaryti ambasadą Lietuvos sostinėje. "Tačiau pirmiausia pradėsime nuo konsulato" – pasakė Lietuvoje viešintis Venesuelos užsienio reikalų ministras Miguel Angel Burelli Rivas. Venesuela siūlo parduoti Lietuvai geros kokybės aliuminio, vaisių ir kitų prekių, o pati norėtų pirkti daugiau stiklo, lino ir įvairios įrangos iš Lietuvos bei kitų dviejų Baltijos šalių.

• **PAGALBA.** Vienas Lietuvos policijos pareigūnas dalyvaus Vakarų Europos Sąjungos misijoje Albanijoje. Apie tai užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas paskelbė šią savaitę Graikijos Rodo saloje vykusiame Vakarų Europos Sąjungos šalių susitikime.

• **PAMINĖTOS R. KALANTOS ŽŪTIES METINĖS.** Gegužės 14 d. grupė Seimo narių Kaune pagerbė Romo Kalantos atminimą, padėjo gėlių jo žūties vietoje Muzikinio teatro sodelyje. Kauno savivaldybės pastangomis 600 egz. tiražu išleista R. Kalantai skirta knyga "Po ugnies ženklų". Politinio kalinio ir poeto Juozo Grušio-Žilvinio knygoje - daug dokumentinės medžiagos, - R. Kalantos asmeniniai dokumentai ir jo rašyti atsišaukimai bei KGB raštai, R. Kalantos bendražygės Rūtos Januševičiūtės-Makarevičienės iš kalėjimo rašyti laišakai. Spausdinami tų dienų įvykiams skirti eilėraščiai.

• **KUO DOMISI POLITIKAI?** Žinoma ekonomistė Margarita Starkevičiūtė "Respublikos" redakcijai įteikdama laišką Lietuvos valdžią apkaltino viešumo stoka ir tiesos slėpimu. Atsakydama į redakcijos klausimus, M. Starkevičiūtė sakė: "Mūsų politikai labiausiai rūpinasi, ką pasakys kaimynai, užuot rūpinęsi, ką apie juos mano Lietuvos žmonės. Geriau jie rūpintųsi Lietuvos ekonomika. Jei žmonės bus patenkinti gyvenimu, šalies įvaizdis bus geras. Manau, šiuo metu nėra jokios Vyriausybės veiklos kontrolės. [...] Dėl to esu visiškai nusivylusi Seimu".

• **KAM PRIKLAUSO "SAJŪDIS"?** Seimo vicepirmininko A. Kubiliaus vadovaujama valstybinė komisija suderino Sajūdžio 10-mečio minėjimo tvarkaraštį, kuriame liko vieni kitus kartojančios Sajūdžio iniciatyvinės grupės ir "dabartinio Sajūdžio" tarybos renginiai. Signataro Zigmo Vaišvilos teigimu, Sporto rūmuose paslapčia ketinama surengti ir dabartinio Sajūdžio suvažiavimą. "Sajūdis tik todėl pasiekė Nepriklausomybę, kad visuomet atvirai sakė teisybę. O dabar kas - po grindžio laikai? Tai šlykštu." – cituoja "Respublika" Z. Vaišvilos žodžius. Laikraštis rašo, kad Sajūdžio pradininkai Kazimieras Motieka ir Zigmas Vaišvila apstulbo sužinoję, kad "dabartinio Sajūdžio" taryba siūlo už 25 tūkst. litų nukaldinti medalius iniciatyvinei grupei apdovanoti.

• **KAS ŽLUGDO PRAMONĘ?** Kauno bendrovė "Voi-ra", septynerius metus Lietuvoje atstovaujanti "Lego" žaislams ir juos platinanti, Vilniuje Gedimino prospekte ketina atidaryti didžiausią šalyje žaislų parduotuvę, praneša "Verslo žinios". Anot laikraščio, į Lietuvą importuojami žaislai neapmokestinami maito mokesčiais. Buvę Lietuvos žaislų pramonės specialistai teigia, kad tokia mokesčių politika sužlugdė Lietuvos žaislų gamintojus. Šiuo metu, "Verslo žinių" duomenimis, Lietuvoje veikia vienintelis žaislų gamintojas - medinių žaislų fabrikėlis Kretingoje.

• **PRAŠYMAS.** Paskutinis Palangoje gyvenusio grafo Felikso Tiškevičiaus sūnus Alfredas sunkiai serga. Garsios ir garbingos giminės palikuonis savo paskutinius gyvenimo metus leidžia nelengvai. Mainais už Lietuvai atitekusius jo tėvų turtus dabar jis norėtų senatvės pensijos, nemokamo gydymosi Palangos ir Druskininkų sanatorijose, pastebi "Lietuvos rytas". "Aš vadovaujuosi sentimentais. Lietuva – tai sentimentai. Žinau, jeigu mano tėvai būtų gyvi, jie nenorėtų, kad koks nors pirklys iš Amerikos ar kito pasaulio krašto apsigyventų Palangos rūmuose". (Pagal Eltos pranešimus)

Iš visur – apie viską

Algirdas Pužauskas

Gegužės 4 d. valstybės sekretorė Madeleine Albright Londone susitiko su Izraelio premjeru Benjamin Netanjahu ir Palestinos vadovu Jasser Arafat. Įsitikinusi, kad Vakarinio kranto taikos planai visiškai nejudą į priekį, ji paskelbė neoficialų JAV vyriausybės ultimatumą, kuriam pritarė ir prezidentas Bill Clinton. Jis išpėjo, kad po 14 mėnesių trukusio delsim, nepasiekus jokios pažangos, Amerikos vyriausybė gali atsisakyti savo tarpininkavimo vaidmens. Atseit, tegu klausimas dėl taikos pasilieka toje būklėje, kurioje yra dabar. Palestiniečių vadovas J. Arafat papildė, kad ateinančių metų gegužės mėnesį palestiniečiai paskelbs apie savo valstybės įsteigimą, nepaisant to, ar pavyks susitarti su Izraeliu dėl kariuomenės išvedimo, ar ne.

Užleisti daugiau okupuotos žemės arabams Izraelio vyriausybė gegužės 3 d. paragino ir JAV viceprezidentas Al Gore. Su Izraelio premjeru šiuo klausimu kalbėjo ir įtakingas arabų politikas – Egipto prezidentas Hosni Mubarak, jau beveik metus nesimatęs su B. Netanjahu. Jis pabrėžė naudą, kurią abiems pusėms teikia Amerikos dalyvavimas Viduriniųjų Rytų taikos procese.

JAV prezidento iniciatyva numato, kad Izraelis perleistų palestiniečiams dar 13 procentų Vakarų Kranto žemių. Toks pasitraukimas būtų

RAGINA PASKUBĖTI

susietas su Palestinos valdžios išsipareigojimu kovoti prieš karingų arabų grupuočių teroro veiksmus Palestinoje perleistose teritorijose.

Prezidentas Bill Clinton oficialiai šios savo "iniciatyvos" smulkmenų neskelbė, tačiau delegacijos nariai ją noriai platino žinių tarnybų atstovams. Šis – papildomas Izraelio pasitraukimas apimtų apie 40% visų Izraelio valdomų Vakarų kranto žemių. Jas perimtų palestiniečiai, o Izraeliui liktų 60%. Tuo pačiu metu Amerikoje būtų tęsimos Izraelio ir Palestinos derybos dėl "galutinio susitarimo". Viskas turėtų paaiškėti per 12 savaičių.

Izraelio premjeras puikiai supranta, kaip tvarkoma JAV užsienio politika. Nors jos vykdymas yra prezidento ir vyriausybės rankose, nemažą įtaką turi ir Kongresas. Dar balandžio mėnesį 81 senatorius pasirašė laišką prezidentui Clinton. Jame sakoma, kad neapsimoka spausti Izraelį, kuris esąs geras JAV draugas, neverta nurodinėti, kiek žemės ir kur reikia perleisti arabams. Po Londone įvykusių susitikimų Atstovų rūmų pirmininkas Newt Gingrich apkaltino prezidentą Izraelio valstybės šantažavimu. Net 222 Atstovų rūmų nariai pasirašė pareiškimą, kuriame JAV vyriausybė kaltinama dėl ultimatumo paskelbimo ir susiblokavimo su J. Arafat. N. Gingrich pasakė: "Tik pagalvokime. Štai švenčiama 50-mečio sukaktis valstybės, kurios įsikūrimo visai nenorėjo arabai. Jie penkiskart bandė ją sunaikinti. Net ir po 50 metų vis dar bando. Ir tokios sukakties proga B. Clinton administracija sako: "Sveikiname su

gimtadieniu! Leiskite mums šantažuoti jus J. Arafat nau-dai!"

Prezidentas, pas kurį tuo metu lankėsi Italijos premjeras Romano Prodi, spaudos konferencijoje paneigė Atstovų rūmų pirmininko kaltinimus, sakydamas, kad jis nebando primesti Izraeliui taikos sąlygų ir net nesiruošia jo šantažuoti. Nei Izraelis, nei bet kuri kita valstybė neprivalo vykdyti Amerikos nurodymų, ieškodama susitarimo dėl taikos. Mes negalime ir nebandomė primesti taikos šalims, kurios turės gyventi tose naujose sąlygose, pasakė prezidentas pridūręs, kad Izraelio premjeras B. Netanjahu pirmasis pradėjo kalbėti, jog reikėtų tas derybas paspartinti.

Izraelio premjeras, savo šalyje kalbėdamas per radiją pabrėžė, kad jis nenusileis jokiai išorės diktatui. Izraelio ambasadorius Jungtinėse Tautose Dore Gold, dalyva-vęs ir Londono derybose, diplomatiškai pareiškė, kad Izraelis siekia "kūrybiškai judėti į priekį" derybose su palestiniečiais. Todėl laiko ribų nustatymas padeda siekti rezultatų.

Kaip žinoma, pačiame Izraelio ministrų kabinete yra nesutarimų dėl palestiniečiams perleidžiamų žemių, ypač dėl miestų, kuriuose yra žydų ir musulmonų tikintiesiems šventos vietos. Buvusi Izraelio darbo partijos vyriausybė pradėjo šį taikos ieškojimo žygį, sutikdama už taiką užmokėti žemės plotais. Tačiau gąna dažnai žemė, kuri arabams atrodo tik nelabai derlinga arba smėlėta ir akmenuota dykuma, žydams yra šventoji, Biblijoje įamžinta Judėja ar Samarija.

Keliais sakiniiais

• Nigerijoje įvykusiųose rinkimuose dalyvavo labai nedidelė dalis balsuotojų, nes kandidatas į prezidento vietą tebuvo vienas – dabartinis karinis diktatorius. Prieš pat rinkimus kariuomenės teismas nuteisė mirties bausme šešis asmenis, tarp jų ir buvusį viceprezidentą, generolą Oladipo Diją.

• Prezidentas Bill Clinton išpėjo, kad Serbijos vyriausybė nedidintų įtampos albanų apgyventoje Kosovo provincijoje, kurioje per savaitę žuvo 150 žmonių. Jis nurodė, kad Vakarų sąjungininkai žada sustiprinti sankcijas Jugoslavijai. Jam pritarė ir Italijos

premjeras. Bijoma, kad Kosovo prasidėjus pilietiniam karui, į konfliktą gali būti įtrauktos kitos šalys: Albanija, Graikija ir Turkija.

• Ekonominė krizė Indonezijoje privertė vyriausybę pakelti benzino ir elektros energijos kainas. Miestuose prasidėjo studentų riaušės.

• Danijoje jau kelios savaitės vyksta visuotinis streikas. Darbininkai reikalauja ilgesnių atostogų. Streikuoja 510 tūkst. darbininkų. Šis skaičius vis auga.

• Argentinos teismas sutiko išstremti kroatų kilmės karo nusikaltėlių, 76 metų amžiaus Dinko Sakič, kuris gy-

veno Argentinoje nuo 1947 m. Įrodinėjama, kad jis buvęs nacių koncentracijos stovyklos viršininku ir pasižymėjęs žiaurumu. Jis bus teisiamas Kroatijoje.

• Kipro saloje tris dienas viešėjo specialusis JAV pasiuntinys Richard Holbrooke, kuris bandė atnaujinti taikos derybas tarp graikų ir turkų. Tačiau iš to nieko neišėjo, nes abi pusės nenori jokių naujų derybų. Sala ir toliau lieka padalinta. Turkų dalies vadovas reikalauja oficialaus savo "valstybės" pripažinimo.

• Amerikos ambasada (Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. 216 531-8428

e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pirma klase – \$58• Oro paštu į užsienį metams – \$110.00. • Atskiuro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redaktoriaus skiltis

NE TIK PRISIMINTI

Gal ryškiausiai atmintyje įsirežęs toks vaizdas: šal-toką, bet šviesią rudens dieną visais Lietuvos keliais lekia automobiliai su chrizantemų vazonėliais ir puokštėmis. Nedidelėse kaimo kapinėse surinkti net mažiausi šapeliai. Takeliai geltonu smėliu pabarstyti, net savo pėdų atspaudus išlyginant. Į pavakarę vis ryškiau žvakelių spiečiai žiba. Vienur didokas būrelis prie kapo stovi, kitur – vienas kitą prilaikydami du seneliai, o ten tolėliau vieniša figūrėlė sustingo. Dauguma su tais, kurie šiuose kapeliuose ilsisi, be žodžių kalbasi. Taip ramiai, iškilmingai, lyg su pačiais geriausiais pažįstamais tartųsi. Lyg ir girdi atsakymą: "Kur tu esi, ten aš buvau, kur aš esu, ten ir tu būsi. Nebeliūdėk, geriau pabūk šalia dar valandėlę. Bet nesušalk. Jeigu jau pavargai, eik. Aplankyk vėl, kai galėsi. Ne tik Vėlinių vakarą..."

Amerikoje – kitaip. Kita žemė – kiti papročiai. Suvažiuo čia žmonės iš įvairių kraštų ir sukūrė kažką, kas bent iš dalies daugumai tiktų. Tarp kitų naujų dalykų atsirado ir Atminimo diena. Susirenka artimieji, pavasariui visus gamtos puošimo darbus užbaigus.

"Visų sielų" kapuose banguoja žali kalneliai. Kurne-kur medžiai supasi, vienas kitas bendros paskirties paminklas stūkso. Kokios nors žinomesnės skulptūros kopija. Aukščiausiose vietose – keletas mauzoliejų su atminimo plokštėmis ant visų sienų. O daugumą kitų primena tik maža plytelė su įrašu, gulinti nupjautoje vejoje. Artimųjų įsmeigtas vėliavėlės ir gėlių puokštės po poros dienų nuims kapinių tarnautojai, jei patys atnešusieji jų nesusirinks. Ir vėl iš tolo atrodys, tarsi tai būtų tik lygutėlė pieva. Tačiau tą dieną prisirinks daug pasirengusių su išėjusiais nors trumpam pasišnekėti. Suplazdės vėjyje ir mūsų trispalvių pulkeliai. Lentelių su lietuviškais vardais

kasmet vis daugiau, o aplankančių – vis mažiau ir mažiau. Kokie likimo vėjai buvo atbloškę, kodėl jie atgulė čia, taip toli nuo kitų savo artimųjų? Juk kas beaplankys dar po keliolikos metų?

Gal ir atsitiktinai taip sutapo, jog būtent Lietuvos Prezidentas, Atminimo dienos artėjant, susitikęs su Latvijos ir Estijos vadovais, užklausė, ar tikrai viskas padaryta, kad būtų deramai įvertinti tragiški įvykiai, užgriuvę mūsų tautas šio šimtmečio viduryje. Mes patys apie tai lyg ir žinome. Vyresnieji savo tarpe dažnokai šia tema pasikalba. Jaunesni nemėgsta klausytis prisiminimų: liūdną, neįdomų, o be to, jų lyg ir neliečia. Kotada stebėtis, kad kitataučiai daug ko nesuvokia arba užgryną teisybę priima piktavališkai, klaidinančiai paskalas?

Ne iš Baltijos tautų pasisklido pačių žiauriausių visų laikų režimų – fašizmo ir stalinizmo – sėklos. Bet būtent joms daugiausiai teko nukentėti. O užvis baisiausia, kad net dabar, praėjus daugiau kaip penkioms dešimtims metų, tenka išgirsti ne užuojautas dėl šiurpių nelaimių, išblaškiusių mūsų tautas, o pačius absurdiškiausius kaltinimus. Kartkartėmis šmeižto kampanijos plykstelį lyg ugnikalniai, o jų atgarsiai nusirita per visą pasaulį. Jos pasiekia ir tokius, kurių niekas niekada nesupažindino su praėjusių karų ir ilgamečių okupacijų istorija.

Labai laiku ištare Lietuvos Prezidentas pasiūlymą įvertinti, kas iš tikrųjų atsitiko 1939-1991 metais. Žinoma, gal būtų buvę dar geriau, jei būtų pasakyta anksčiau. Bet V. Adamkaus, kuris pats šį siaubą pergyveno, prieš keletą metų dar nebūtų taip gerai išgirdę. Kitiems istorijos tiesa nedaug terūpėjo. Tad, kaip sakoma, geriau vėliau, negu niekada. Reikia suskaičiuoti ir aukas, ir budelius. Ateities kartų labui. O gal ir mirusiems tada bus lengviau.

Juozas Žygas

Dabartiniu metu Lietuvai stengiantis į Europos sąjungą patekti, Lietuvos atstovams dažnokai primenama, kad jos ekonomika dar yra labai atsilikusi. Tačiau tie tuojau šoka aiškinti, kad "ekonominiai rodikliai visai ką kitą rodo. Pasižiūrėjus į tuos "rodiklius" gali susidaryti vaizdą, kad juos sudarinėja tie patys, kurie sovietinių penkmečių "pažangos" skaičius darė. Didžiausia blogybė yra net ne tame, kad jie saviesiems ir užsieniui meluoja. Blogiausia, kad jie patys pradeda savo melu tikėti ir net stebisi, kodėl jais netikima!

"Lietuvos rytu" pernai gruodžio 8 d. skaitėme, kad "Lietuva kybo ant bedugnės krašto. Valdžia demonstruoja studentišką požiūrį į finansus". Žinoma finansų specialistė M. Starkevičiūtė rašė: "Atsidūrėme didelėje finansinėje skylėje. Lietuvos mokėjimų balanso einamosios sąskaitos deficitas jau dabar yra grėsmingas. Ir kitų metų prognozės nieko gero nežada. Be to, Seimas vėl patvirtino deficitinį metų biudžetą." Tačiau BNS žinių agentūra šiame, kovo 30 d. perdavė tokį pranešimą: "Lietuvos ekonomika neatsilieka nuo Europos valstybių". Turint sveiką nuovoką ir jaučiant atsako-

MAISTO IMPORTAS – VIETOJ EKSPORTO!

mybę už savo žodžius, tokių nesąmonių nebūtų galima skelbti. Bet ne Lietuvoje!

Tokiems svajotojams, kurie nemato tikrovės, reikėtų nemalonią tiesą pasakyti. Tik, atrodo, kad jie nieko neskaityto. Jeigu būtų paskaityę, tai nebūtų Lietuvos ekonomikos su kitomis Europos valstybėmis net lyginę.

Tie "ekonomistai", kurie apie gerbūvį kalba, gyvena sapnų pasaulyje ir nemato tikrovės. O gal toji tikrovė jiems yra tokia nemaloni, kad jie nuo jos nosisuka? Juk Lietuvos užsienio prekybos deficitas ir toliau didėja. Lietuva pernai per sausio – lapkričio mėnesius eksportavo produkcijos už 13,952 mlrd. litų, o importavo už 20,038 mlrd. litų. Iš to matome, kad 11 mėnesių deficitas buvo 6,086 milijardai litų.

Užsienio prekybininkai Lietuvos ekonominę padėtį geriau žino už Lietuvos ministrus. Matydami, kaip kraštas yra tvarkomas, jie Lietuvą laiko "trečiojo pasaulio kraštu" ir elgiasi su ja taip, kaip su Afrikos valstybėmis. Į Lietuvą jie veža visa tai, kas kitur netinka.

Į Lietuvą tonomis keliauja salmonelėmis užkręsta mėsa. Per pirmąjį šių metų ketvirtį į Lietuvą ketinta įvežti 4,500 tonų jautienos, beveik tiek pat kiaulienos ir 30 tūkst. tonų paukštienos. (O Lietuvos ūkininkai dejuoja, kad savo galvijų ir kiaulių negali parduoti.) Tačiau didelę šių produktų dalį dėl netinkamos jų kokybės į Lietuvą įvežti

buvo uždrausta. Vien per kovo mėnesį rasta apie 80 tonų mėsos, užkręstos salmoneleimis. Valstybinė veterinarijos tarnyba grąžino ją siuntėjams. 1997 metais per Lietuvos teritoriją tranzitu pervežta apie 1 mln. 578 tūkst. 419 tonų krovinių, kuriems reikalinga veterinarinė priežiūra. "Nustatyta nemažai faktų, kai tranzitu gabenami mėsos produktai likdavo mūsų šalyje rašė "Lietuvos aidas" šiame, balandžio 14 d.

"Lietuvos rytas" pernai, lapkričio 4 d. rašė, kad "Klaipėdoje vėl neleista įvežti užkręstų žuvų. Praėjusią savaitę Archangelsko uosto treileris į Klaipėdą atgabeno per 1000 tonų įvairių šaldytų žuvų. Patikrinę 132 tonas žydrųjų menkių, veterinariai surado, kad jų raumenys užkręsti kirmėlėmis *anisakis simplex*. Silkių ir stauridžių veterinariai nebetikrino. Jau kelis kartus užkręstų žuvų į Klaipėdą buvo atplukdyta iš Norvegijos. Iš Rusijos užkręstų žuvų atgabenta antrą kartą".

Lietuvai sunaikinus vieną iš didžiausių Europos žvejybos laivynų ir dėl to nieko į kalėjimą nepatupdžius, ji dabar tapo tokios "prekybos" taikiniu. Lietuvos valdžioms "visus apyvarus paleidus", kraštas skološe skęsta!

Mes laiškuose galime giminaičius skatinti, kad pirktų savo krašto gaminius. Tai vienintelis būdas, kaip pradėti ant savo kojų stotis. Kiekvienas į užsienį neišmestas milijonas gal 20 žmonių savo krašte darbą suteiktų!

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

Rusijoje įspėjo amerikiečius, ypač tamsiaodžius, saugotis Rusijos miestuose veikiančių "naujųjų nacių", vadinamų "skustagalviais", gaujų. Tokios grupės nariai neseniai Maskvoje užpuolė ir sumušė JAV kariškį, ambasados sargybinių. Kelis kartus tamsiaodžiai buvo užpulti Maskvoje balandžio 30 d. – Adolfo Hitlerio gimtadienio proga.

Ruandos valdžia ir gyventojai nedraugiškai sutiko Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Kofi Annan, kuris pareiškė, kad jis būtų galėjęs sumažinti žudynes Ruandoje ir nutraukti kovas tarp hutų ir tutsi genčių, jei būtų gavęs daugiau lėšų ir politinės paramos iš JT Saugumo Tarybos.

Gegužės 6 d. Olandijoje įvykė parlamento rinkimai atnešė pergalę valdančiai

koalicijai ir premjerui Wim Kok. Įvairios koalicijos valdo Olandiją nuo 1910 metų. Pasitikėjimą dabartine valdžia nulėmė smarkus ekonomikos augimas ir mažas bedarbių (4.8%) skaičius.

Po kelias dienas truko lietaus pietų Italijoje – tarp Neapolio ir Salerno miestų nuo kalnų pradėjo tekėti skysto dumblo upės. Jos apsėmė kelių miestelių gatves ir sugriovė daug pastatų. Žuvo 55 žmonės, o pastogės neteko keli tūkstančiai. Nemažame plote nutrauktos elektros tiekimo ir telefono ryšių linijos. Vyriausybė atsiuntė kariuomenę į pagalbą gyventojams.

Vašingtone buvo atidaryti didžiuliai federalinės valdžios rūmai, kainavę 818

mln. dolerių. Jie pavadinti Ronald Reagan rūmais ir Tarptautinių prekybos centru. Kritikai tvirtina, kad Alzheimerio liga sergantis buvęs prezidentas, kuris šiose ceremonijose nedalyvavo, būtų labai nepatenkintas tokiu pastatu, nes jis siekė sumažinti federalinės valdžios dydį ir galią, vis pabrėždamas asmeninės amerikiečių iniciatyvos svarbą. Buvusiam prezidentui atstovavo jo žmona Nancy Reagan.

Sudano vyriausybė paskelbė, kad užbaigtas pilietinis karas tarp islamiško Sudano šiaurės ir krikščioniškų pietų provincijų sukilėlių. Jungtinių Tautų Maisto agentūra pradėjo siųsti maisto produktus karo nuniokotoms pietinių apygardų vietovėms.

PARTIZANO UŽRAŠAI

(Tęsinys. Pradžia – 19 nr.)

Jų iškankinti, išniekinti, subjauroti arba granatų skeveldrų sudraskyti į gabaliukus kūnai rado amžiams sau prieglobstį šventoje Lietuvos žemėje – Dievo Motinos Marijos žemėje. Begalinis skausmas suspaudžia širdį, prisiminus tuos kruvinus laikus ir nekaltus, išžudytus Lietuvos žmones.

Jau auga ir gyvena kitos lietuvių tautos kartos. Iš senųjų žmonių, iš tų, kurie labiausiai mylėjo Lietuvą, savo kailiu patyrė kančias, neteisębę, skriaudas, mažai kas liko. Tiems likusiems senosios kartos atstovams labai skausmingos paskutinės gyvenimo dienos. Tie, kurie nešiojo savo širdyse kilniuosius idealus, kurie norėjo matyti Lietuvą, švytinčią gėrio spinduliais tarp pasaulio tautų, žuvo. Nedaugelis iš jų paliko savo įpėdinius. Gyvena jaunoji karta daugiausia tų tėvų, kurie mažiausiai mylėjo savo gimtąjį kraštą, mažiausiai rūpinosi jos ateitimi. Džiaugėsi tik, būdami sotūs ir galėdami apsirūpinti materialiai (kad ir nešvariausiu būdu) dėl šio labai trumpo žemiško gyvenimo. O kaip bus vertinami lietuviai pasaulio akyse, kaip gyvens vaikaičiai, jiems visai nerūpėjo. Išaugo jaunoji karta, imdama iš tėvų pavyzdį. Tai yra lietuvių tautos tragedija.

Aš tikiu, kad anūkai paksės ne tėvų, bet senelių pavyzdžiu. Ir vėl lietuvis taps garbingu žmogumi.

* * * * *

Pasijuntu laimingas tada, kai mintimis persikeliu į praeitį, į tą švarią Lietuvą – pasiaukojančią, kovojančią už gėrį. Aprašysiu, ką žinau apie partizaną Joną Šatūną iš Aukštutinių Mozūriškių kaimo. Tai nestambaus ūkininko sūnus. Užėjus į Lietuvą rusų kareiviams, jį iš pat pirmųjų dienų pamačiau su ginklu rankoje kaip partizaną.

Manęs tuo laiku į kariuomenę dar neėmė – trūko

vienerių metų. Kas buvo gimęs 1927 metais, tuos bei vyresnius už juos rinko, o kas gimęs 1928 metais, dar paliko. Aš toks ir buvau. Kad likau namuose su tėvais, dar padėjo ir tai, jog buvau smulkaus sudėjimo...

Taigi Jonas buvo tvirtai nusistatęs, geriau žūti savo tėvų žemėje, o ne kažkur kaip svetimųjų įrankis. Tą patį daryti patarė jis ir kitiems. Tuo laiku dar ne viską supratau, kas vyksta Lietuvoje. Žinojau tik viena: nepasiduoti priešams, ginti savo kraštą, kuo tiktai galima padėti kovojantiems partizanams. Labai apsidžiaugiau, kai vieną naktį, man miegant daržinėje, užėjo pas mane Šarūnas su savo vyrais. Jis buvo to būrelio vadas. Manimi jis pasitikėjo. Užėjo sužinoti, ar kaime ramu. Ką žinojau, pasakiau. O jis su manimi dar ir apie kai ką svarbesnio pakalbėjo. Žodžiai, kuriuos jis man tada pasakė, labai sujaukino ir įkvėpė manyje didelį pasiryžimą daryti taip, kaip jis kalbėjo. O sakė jis maždaug taip:

– Kaziuk, Lietuva trypiama priešų. Žudo mūsų tautą, žudo jaunus vyrus ir visus, kas tik nenori jiems tarnauti. Kiekvieno lietuvio šventa pareiga gintis ir ginti savo kraštą. Tavęs dar neliečia, tad nesugalvok išeiti į mišką. (O man vienu metu tikrai buvo kilusi tokia mintis). Tu daug daugiau padarysi naudingo Lietuvai, jeigu mums padėsi. Stebėk, dairykis plačiau, klausykis kuo atidžiau ir viską mums pranešk. Kas nors iš mūsų vyrų pas tavę užeis į daržinę naktį. Tik niekam to nesakyk. Net tėvams, kad jie būtų ramesni dėl tavęs. Jei norėtum ką pranešti, mūsų niekada neieškok. Mes ateisim. O kitą kartą susitarsim, koku būdu galėtum duoti mums ženklą arba pranešti, jei būtų skubu.

Kitas kartas buvo toks. Lamankos miške, prie Pabiržio čekistai nušovė vieną Jo-

no bendražygį (pavardę pamiršau, ne iš pažįstamų). Du buvo sužeisti. Vienas iš jų – Petras Seniūnas (Tomo brolis). Tuo laiku labai siautė čekistai. Tai partizanai, matyt, nerado vietos, kur gydytis, ir pasirinko vietą raisto krūmuose, šalia mūsų namų. Ant kupstų labai tankiai buvo sužėlę jauni alksniukai. Už dviejų-trijų metrų nieko nesimatė. Ir niekada net ir aš nepagalvodavau, kad tokiuose mažuose krūmuose galėtų būti "miškiniai". O jie ten ir pasigydė. Kai eidavo rusai ir sribai ieškoti partizanų, tuos krūmus apeidavo, nenorėdami sušlapti kojų. Tikriausiai manė: "Čia tai tikrai nieko nebus". Aš ten juos sužeistus ir užtikau. Tą kartą jie man ir uždraudė braidyti po balas ir vaikščioti, kur jie yra. Sakė: "Pagal tavo paliktus pėdsakus, pagal nulenktas baloje žoles sribai mus ir surastų."

Gavau tokį įsakymą: "Kai pamatysi sribus ar kareivius arba sužinosi netoliese juos esant, išeik iš klojimo pro peludės dureles ir kratyk maišą. Mūsų vienas visada bus krūmų pakraštyje ir tave matys". Kol jie pasveiko,ėjau sargybą sažiningai. Mūsų visų laimei, tuokart buvo ramu ir "maišo kratyti" nereikėjo.

Neužilgo ir žuvo Jonas Karalgirio miške. Keletą dienų siautėjo po miškus didelės jėgos. Partizanų būrys buvo išblaškytas. Berods, iš Vilkių kilęs sribas, dalyvavęs toje "ablavoje", gyrėsi savo draugams: "Ot, užėjom pasiutusį banditą, bemiegantį po eglaitę. Norėjome paimti gyvą, bet nepavyko. Jau užgriuvo vienas mūsų miškinis ant jo, bet jis pašoko, kaip žvėris. (Matyt, stipresnis buvo). Nieko kito negalėjau, gelbėdamas draugo gyvybę padaryti, kaip tik nudurti jį į nugarą."

Sakė, kad Jono kūnas liko Karalgirio pamiškėje, ant arimo. Vieta – nežinoma. Apie jo žuvimą sužinojau iš "Papašos" (partizano, turėjusio tokį slapyvardį), kai pats nuėjau partizanauti 1950 m. gegužės 9 d.

"Papaša" – Justinas Barysa ir "Motina" – Jonas Šatūnas – buvo svainiai. Apie Barysą papasakosiu vėliau. Bet Jonas buvo tikrai kaip motina. Būdavo, pareina jų būrys iš žygio, tai jis dažniausiai, kaip vadas, sakydavo: "Vyrai, gulkit pailsėt, aš pabūsiu sargyboje. Kai visi sumiega, jis apeina patyliukais kiekvieną. Vienam apkamšo šonus apklotu, kitą milinės skvernu uždengia. Žodžiu, apžiūri kiekvieną, kaip tikra motina savo vaikus.

PASAULIS IR LIETUVA

* **IMPERIJOS POLITIKA.** Rusijos Federacijos prezidentas Boris Jelcin Užsienio reikalų ministerijoje neseniai pasakė 45 min. trukusią kalbą, kurią užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov pavadino ministerijos "veiklos programa". B. Jelcin pareiškė, kad esant daugiapoliui pasaulio modeliui, galima grėsmė Rusijos saugumui: "Įvairios grėsmės jau atsiranda, jų gali būti ir daugiau." Kokios tos grėsmės, B. Jelcin nenurodė. Tačiau jis teigė, kad Rusija turi išlikti didžiąja "deržava" ir kad "naujomis sąlygomis jos galimybės įtakoti pasaulio įvykius žymiai išaugo". Rusija susirūpinusi tokiu Jungtinių Tautų atnaujinimu, kuris sustiprintų Rusijos, kaip didžiosios "deržavos" pozicijas. Bendradarbiavimas su Europos partneriais – pirmiausia su Prancūzija, Vokietija, Italija, Suomija, anot jo, darosi vis glaudesnis. Būtent RF iniciatyvai pakluso ESBO, rengianti Europos saugumo chartiją. RF ir NATO sąveikos rezultatu turi būti iš esmės besikeičiantis NATO. Nepriklausomų Valstybių Sandrauga yra svarbiausia Rusijai kryptis. Rusijos ir JAV santykiuose "baigėsi iliuzijų ir perdėtų lūkesčių periodas. Dabar įsigali lygiateisis bendradarbiavimas. Principinių nesutarimų yra, tačiau tokiais atvejais RF turi kantriai aiškinti savo poziciją." Neabejotinas RF užsienio politikos laimėjimas yra ryžtingas posūkis į Azijos – Ramiojo vandenyno pusę. Tvirta RF pozicija, ginant tėvynainių teises Baltijos valstybėse, jau duoda savo vaisius. Pirmajame interviu Internet'ui B. Jelcin pageidavo, kad Japonija 2000 m., kai baigiasi jo prezidentavimo Rusijoje laikas, užleistų pirmininkavimo G-8 teisę Rusijai. (ITAR-TASS)

* **KOLCHOZŲ BANKROTAS.** Gudijos (Baltarusijos) valstybinio vykdomojo komiteto posėdyje, skirtame Baltarusijos žemės ūkio analizei, nustatyta, kad kolūkinė žemės ūkio sistema priėjo iki bankroto. (BELAPAN)

* **BALTIJOS ASAMBLĖJA.** Ventspilyje gegužės 8 d. baigėsi Baltijos Asamblėjos 12-oji sesija. Baigiamajame dokumente sakoma, kad Asamblėjoje aptarti Baltijos šalių energetikos, sienų ir muitinių klausimai. Vienoje iš keturių rezoliucijų pasmerktas Rusijos kišimasis į Latvijos vidaus reikalus, ekonominis Rusijos spaudimas ir jos bandymai nuteikti Baltijos šalis viena prieš kitą. Taip pat priimtose rezoliucijos dėl gyventojų informavimo apie Europos Sąjungą, dėl Baltijos šalių bendradarbiavimo siekiant užkirsti kelią avarijoms ir nelaimingiems atsitikimams, galintiems turėti tarptautinių pasekmių, bei rezoliucija dėl privalomojo autotransporto savininkų civilinės atsakomybės draudimo suderinimo. (BNS)

* **ŪKINIAI RYŠIAI.** Latvijos ir Estijos ministrai pirminkai bei Lietuvos premjerą atstovavęs teisingumo ministras gegužės 8 d. Ventspilyje pasirašė rezoliuciją, numatančią tarpvalstybinių susitarimų pasirašymo terminus. Numatoma, kad susitarimas dėl netarifinių barjerų tarpusavio prekyboje panaikinimo turėtų įsigalioti liepos 1 d. Susitikime taip pat buvo aptartos galimybės įgyvendinti laisvą prekių, paslaugų ir žmonių judėjimą Baltijos šalyse, daug dėmesio skirta muitų sąjungai ir laisvai prekybai regione, bendros švietimo sistemos formavimui. (BNS)

* **PREZIDENTŲ SUSITIKIMAS.** Baltijos valstybių (BV) prezidentai susitikime Rygoje pasmerkė Rusijos daromą politinį ir ekonominį spaudimą Latvijai. Prezidentai bendrame pareiškime pažymėjo, kad Rusijos daromas spaudimas skatina Baltijos regiono šalių vienybę. Prezidentai susitarė visose trijose valstybėse įsteigti komisijas, kurios įvertintų tragišką BV istorijos raidą nuo 1939 iki 1991 metų, ypač Antrojo pasaulinio karo metu, nustatytų sovietų ir nacių vykdytų masinių žudynių, trėmimų ir persekiojimų pasekmes Latvijai, Lietuvai ir Estijai. Baltijos valstybių prezidentų teigimu, daug kas gerai nesupranta nacių ir sovietų okupacijos metų siaubo. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus sakė, kad kai kurie istoriniai įvykiai yra klaidingai aiškinami, neteisingai suprantami ir kai kuriais atvejais jais manipuliuojama. Pranešime spaudai nurodoma, kad viena iš svarbiausių Baltijos valstybių bendradarbiavimo kryptų yra bendradarbiavimas gynyboje, ją tinkamai finansuojant. (BNS, DPA, ITAR-TASS, REUTERS)

* **ATKURIAMI EUROPINĖS VĖŽĖS GELEŽINKELIAI.** Gegužės 12 d. pirmasis lietuviškų europinės vėžės vagonų sąstatas su durpėmis iš Šeštokų geležinkelio stoties išvyko į Italiją. Nors krovinių į tokius vagonus telpa mažiau negu į rusiškus, jie yra patogūs, nes riedmenys pritaikyti siauresnei europietiškių geležinkelių vėžei. 51 europinės vėžės vagonas buvo įsigytas šių metų kovo mėnesį. Ne nauji, bet techniškai tvarkingi vagonai už 200 tūkst. litų nupirkti Austrijoje. Šeštokų stotis – vienintelė Lietuvoje 22 km. europinės vėžės geležinkelio atšaka, kertanti Lietuvos ir Lenkijos sieną ties Mockava, sujungta su Europos geležinkelio tinklu. Todėl čia krovinių pervežimui iš Lietuvos į kitas Europos šalis, o iš jų į Lietuvą yra sutelkti visi neseniai įsigyti vagonai. (ELTA)

Paminklinis akmuo Raudondvaryje (Kauno rajone) žuvusių už Lietuvos laisvę atminimui. *L. Milčiaus nuotr.*

SU KOMPIUTERIAIS – Į LIETUVOS MOKYKLAS

Amanda Muliolienė

Praeitą vasarą APPLE seminaruose kilo sumanymas žiemos metu surengti kompiuterių naudojimo kursus mokytojams jų pačių darbovietėse. Kai kalba apie tokių kursų galimybę pasklido, gavau du pakvietimus: į Vilniaus Užupio vidurinę mokyklą ir į Pakruojo rajoną. Rudenį, naudodamiesi elektroniniu paštu, suplanavome šias išvykas ir sudarėme jų programas. Parinkome pagrindines temas: kompiuterių klaviatūra ir sandara, teksto redagavimas, elektroninė skaičiuoklė, piešimo programos, Internet tinklas. O svarbiausia – kaip naudotis kompiuterinėmis mokomosiomis programomis įvairių dalykų mokymui ir mokinių igudžių lavinimui.

Į Lietuvą Algirdas ir aš iškeliavome sausio 19 d. Iki sausio 24 d. viešėjome pas gimines, tvarkėme kompiuterius, grąžintus iš mokyklų, kurioms buvome juos vasarą paskolinę. Visus laiku gavome ir patikrinome. Pussėserės sūnus padėjo įdėti didesnius diskus į tris kompiuterius, kuriems įdėjome daugiau operatyvinės atminties. Į visus septynis kompiuterius įvedėme "Windows-95" ir "Microsoft Office", papildėme įrangą gautomis lietuviškomis mokymo programomis.

Vilniaus Užupio mokykla dėl mūsų apgyvendinimo susitarė su kaimynystėje esančiu Jaunųjų turistų centru. Jie mums davė kambarį, o mes priėmėme keturis centro darbuotojus į kompiuterių kursus. Nors kambarys kartais būdavo labai šaltas, o karštas vanduo atbėgdavo tik "pagal užsakymą" vieną kartą per dieną, mus priėmė labai šiltai. Valgydino mokyklos valgyklėlėje. Ypatingai ge-

ros šeimininkės: Algirdas sakė, kad skanesnių sriubų niekur nebuvo valgęs.

Pradėjome darbą Vilniaus Užupio vidurinėje mokykloje. Pertraukų metu mokiniai vis užbėgdavo į naująją kompiuterių klasę ir klausinėjo, kada jie galės ateiti ilgiau padirbėti. Viena mergaitė pasakė: "Aš niekada nemaniau, kad tokią klasę pamatysiu savo mokykloje." Laisvu nuo pamokų metu užeidavo mokytojai. Jie susipažino su galimybėmis atsivesti mokinių grupes.

Sudarėme pastovią darbotvarkę. Pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 1-os iki 5-os dirbome su dviem grupėmis mokytojų, o šeštadieniais po keturias valandas prie kompiuterių praleisdavo trečia grupė mokytojų, negalėjusių ateiti kitomis savaitės dienomis. Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10-os iki 4-os valandos vyko informatikos klasių supažindinimas su nauja technologija. Penktadienio popietė – mokytojų pasitobulinimui ir praktikos atlikimui. Per likusį laiką, neužimtą pastoviomis pamokomis, pagal direktoriaus pavaduotojo sudarytą sąrašą mokytojai galėjo atsiųsti savo mokinius kompiuterių pagalba mokytis atskirų dalykų arba temų, pavyzdžiui: matematikos (dešimtainių trupmenų), fizikos, lietuvių kalbos gramatikos, geografijos ir t.t. Dailės mokytoja atsiuntė savo mokinius susipažinti su piešimo galimybėmis. Čia man ypatingai padėjo Algirdas, nes meno programos – jo mėgstamiausia kompiuterinės veiklos sritis. Kai kurie mokėsi dirbti su teksto redagavimo ir laikraščio maketavimo programomis.

Štai vienas atsitikimas su nepaklusnia, noro mokytis stokojančia penktokų klase. Mokytoja paprašė, kad ir tu "neklaužadų" neatstumtume – ir jie norėtų prie kompiuterių padirbėti. Sakė, kad jie "grumiasi su dešimtainėmis trupmenomis, bet šią kovą beveik pralaimi". Ir štai sugužėjo mokinukai į kompiuterių klasę, susėdo po du prie vieno kompiuterio. Įvedėme dešimtainių trupmenų programėlę ir liepėme pradėti nuo pirmos pamokėlės – pasirinkti ir išspręsti 5 uždavinius. Šią užduotį gerai atlikę, gali pereiti prie antros pamokėlės ir taip dirbti jiems prijamu tempu iki skambučio. Mokiniai neišdykavo, labai nuosekliai dirbo. Mes juos stebėjome ir, jiems paprašius, padėjome. Kai pirmoji mokinių pora užbaigė pirmą pamokėlę, viską teisingai atlikusi, kompiuterio ekrane jie pamatė pagyrimą "Puiku!". Tų vaikų veiduose pasirodė toks spontaniškas džiaugsmas, kokį retai esu mačiusi. Jie net garsiai sušuko: "Valio!!"

Ne visi mokiniai iš karto viską teisingai atliko, bet tas džiaugsmas, kurį patyrė pirmoji pora, juos visus paskatino taip pat gauti pagyrimą iš kompiuterio. Visi mokiniai per pamoką nuoširdžiai dirbo, kad tik daugiau tų pagyrimų susirinktų. Jeigu iš antro karto nepasisekdavo, tuoj pakėlė ranką, prašydavo pagalbos, klausdami, ko jie čia nesuprato. Jų mokytoja sakė, kad šie vaikai daugiau aritmetikos uždavinių išsprendė per vieną pamoką, negu įprastiniu būdu per savaitę. Paprastose pamokose jiems nesiseka, jų laimėjimus dažniausia labai sunku pastebėti, o kai iš trečio karto pataiko teisingai atsakyti, išgirsta

Pakruojo rajono mokytojai susipažįsta su kompiuterių naudojimu. Antra iš dešinės – jų mokytoja Amanda Muliolienė.

atsakymą "Pagaliau!", o ne "PUIKU!!!". Užtai vaikams su kompiuteriu dirbti labai patiko. Sugrįžo ši mokinių grupė dar du kartus. Vieną kartą piešėme, o paskutinį kartą rašėme sveikinimus mamytėms Šv. Valentino dienos proga. Visi sukūrė net po kelis sakinius ir širdelę prie jų pridėjo. Atspausdinome juos spalvotu spausdintuvu. Vaisiai linksmi nešė sveikinimus savo mamytėms, tetoms ir mokytojoms.

Su mokytojais, kurie anksčiau nė piršto prie kompiuterio nebuvo prilietę, taip pat buvo smagu dirbti. Mus tikrai džiugino jų noras išmokyti, pasigaminti kokybiškų vaizdinių priemonių ir susipažinti su galimybe lavinti mokinių igūdžius. Aišku, pradžioje daugelis šiek tiek kompiuterio prisibijojo. To-

dėl Algirdas juos savaip "padrąsindavo": "Yra tik vienas klavišas, kurį paspaudus, kompiuteris susprogs. Kad būtų įdomiau, mes nesakysime, kuris: jūs patys jį atraskite." Taip Algirdui bekalbant, mokytojai susigaudydavo, kad tokio klavišo nėra ir kompiuterio bijoti nereikia. Tada įtampa dingdavo, nes juokas visus išvadudavo nuo baimės.

Dabar Vilniaus Užupio vidurinėje mokykloje nebėra nė vieno mokytojo, kuris nesusigaudytų, ką daryti, atsisėdus prie kompiuterio. O du jaunieji informatikos mokytojai pagilino savo žinias ir išmoko geriau dirbti su naujaisiais kompiuteriais, naudoti "Microsoft Office" programas.

(Pabaiga – kitame numeryje)

KAD GIMTOSIOS KALBOS NEDARKYTUME

Australijos lietuviai paruošė įdomią knygutę – savotišką žinyną, padedantį apsaugoti nuo kalbos "šiukšlių". Tai "NEREIKALINGŲ SVETIMŽODŽIŲ RINKINYS". Jame rasite 1150 "barbarizmų", kurie šio šimtmečio antroje pusėje įsiskverbė į lietuvių kalbą, išstumdami iš jos lietuviškus žodžius. Šią 65 puslapių turinčią knygutę parengė Algis Taškūnas, o jam talkininkavo savanoriai iš Lietuvos, Australijos, JAV, Kanados, net iš Japonijos bei kitų tolimesnių kraštų.

Knygutę išleido Lietuvos studijų sambūris Tasma-

nijos universitete ir pardavinėja ją už savikainą (7 JAV dolerius su persiuntimu oro paštu). Galite užsisakyti tokiu adresu: LSS, Post Office Box 777, Sandy Bay, Tasmania, 7006, Australia. Priimame užsakymus ir elektroniniu paštu:

A.Taskunas@utas.edu.au

Skrendantiems į Lietuvą taikoma speciali nuolaida: už 75 USD gausite 12 knygutėlių. Jos svers tik 3 svarus (apie pusantro kilogramo). Jums nebereikės rūpintis, ką vežti dovanų savo giminėms ir draugams.

Algis Taškūnas

Užupio vidurinės mokinukai labai domėjosi naujuoju kompiuterių kabinetu. Gaila, kad jis šioje mokykloje buvo įrengtas tik laikinai.

ČIKAGOS LIETUVIŲ SVEČIAI

Edvardas Šulaitis

I Čikagą dažnai atvyksta svečių iš kitų Šiaurės Amerikos miestų arba tėvynės Lietuvos. Čia svečiuojasi dešimtys, o gal net šimtai žymesnių tautiečių. Juos visus net paminti būtų nelengva.

Neseniai teko sutikti Lietuvos Vytautų klubo sekretorių docentą Vytautą Janilionį, kuris domėjosi galimybėmis įtraukti išeivijos Vytautus į šį klubą. Jis kurį laiką stažavosi Los Angeles mieste ir ten taip pat platino panašų sumanymą. Čikagoje svečias susitiko vieną kitą Vytautą ir sakėsi, kad kai kurie iš jų susidomėjo klubo veikla. Svečias buvo atsivežęs ir savo organizacijos leidinį "Vytautas", kurį čia platino. Jis pažymėjo, kad Vytautų klubas vasarą rengia didesnius rengi-

nus net Trakuose, šalia salos pilies, leidžia knygas.

I Čikagą jau ne pirmą kartą atvyksta Kražių parapijos klebonas A. Budrius. Jis čia savaitę laiko praleido pas marijonus ir rinko aukas statybos reikalam. Iš Čikagos svečias išvyko į St. Petersburg, FL, o iš ten žadėjo aplankyti buvusį Los Angeles lietuvių parapijos kleboną, kun. J. Kučingį. Kelionės pabaigai jis pasiliko Niujorką, kuriame planuoja susitikti su vysk. Pauliumi Baltakiu.

Kražių parapijos klebonas A. Budrius apsilankė "Draugo" redakcijoje. Dešinėje – red. D. Bindokienė. E. Šulaičio nuotr.

LIETUVIŠKASIS ŠVIETIMAS

RAŠINIŲ KONKURSO LAIMĖTOJAI

Pirmoje grupėje: I vieta Ramūnas Stančiauskas, 3 sk. Maironio, Lemonte, Kristina Quinn, 4 sk. Maironio m-la, Lemonte. II vieta: Gintas Bradūnas, 3 sk. Karaliaus Mindaugo, Baltimorė. III vieta: Onutė Bird, 4 sk., mokosi namuose.

Antroje grupėje: I vieta

– Lina Aukštuolytė, 5 sk. šv. Kazimiero, Cleveland, OH. II vieta – Vytas Bradūnas, 6 sk. Karaliaus Mindaugo m-la, Baltimorė. III vieta – Austė Jarmuštė, 5 sk. "Atgimimo", CT, Andrius Mikuckis, 5 sk. šv. Kazimiero, CA

Trečioje grupėje: I vieta – Tomas Mikuckis, 7 sk. šv. Kazimiero m-la, CA, Kovas Juška, 8 sk. Vinco Krėvės m-la, Philadelphia. II vieta –

Vaiva Bučmytė, 8 sk. šv. Kazimiero m-la, Cleveland, OH, Lina Bird, 8 sk. mokosi namuose, Laura Sirgėdaitė, 7 sk. "Žiburio" m-la, Detroite. III vieta – Daina Maciūnaitė, 8 sk. Vinco Krėvės m-la, Philadelphia.

Aukštesniosios mokyklos konkurso komisiją sudarė Alicija Brazaitienė, Regina Kučienė ir Gražina Sturionienė. Gauti 7 rašiniai. I vieta:

Jonas Bird už rašinį "Shanadoah", 10 sk. mokosi namuose, Simona Gajauskaitė už rašinį "Norėti ir turėti" šv. Kazimiero m-la, CA. II vieta: Daiva Matytė už rašinį "Pirštai be antspaudų", šv. Kazimiero m-la, CA, Simona Smirnovaitė už rašinį "Vilko pėdos" šv. Kazimiero m-la, CA, Aras Vėbra už rašinį "Geriausis šalis", "Atgimimo" m-la, Connecticut. III

vieta – Ieva Baliūnaitė – "Sodinukai", šv. Kazimiero m-la, CA

Pažymėjimai ir premijos išsiųstos mokyklų vedėjams ir įteikiamos mokiniams, užbaigiant mokslo metus. JAV LB Švietimo taryba sveikina laimėtojus ir lauks jų kūrybos kitais metais. Taryba dėkoja mecenatui prel. Juozui Prunskiui už premijas.

Regina Kučienė

ATEITININKŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Vacys Rociūnas

Turbūt klyvlendiečiai negalėtų labai skųstis, kad Lietuvių bendruomenės apylinkės valdyba bei kitos organizacijos būtų juos užmiršusios. Turėjome daug progų dalyvauti dainos, muzikos, meninio žodžio renginiuose, kuriuose galėjome atitrūkti nuo kasdieninių rūpesčių, jaukiai pabendrauti, pasivaišinti, praturtinti savo kasdienybę, nusikelti į meninės kūrybos pasaulį.

Gegužės 2 d. dalyvavo me Punsko lietuvių kaimo kapelos "Klumpė" koncerte, įvykusiame Dievo Motinos parapijos salėje. Šis, prieš 32 metus įsikūręs ansamblis, tik po 21 metų iš Lenkijos atvyko koncertuoti į Lietuvą, o šiemet pirmą kartą atskrido į Šiaurės Ameriką. Devyniolika dainininkų ir muzikantų

beveik tris šimtus susirinkusių nukėlė į kaimišką stiliaus muzikos ir dainos pasaulį. Valsų, polkų, fokstrotų, liaudies dainų melodijos įjungė ir klausytojus į skambios muzikos akordus. Vytauto Pečiulio ir Jūratės Kardauskienės vadovaujamai meno grupė liko dėkingi visi dalyviai. Padėkos ir pagarbos užsitaravo energingoji LB Cleveland, OH apylinkės valdyba, kuri pastaruoju metu yra pagrindinė didesniųjų renginių sumanytoja ir vykdytoja. Nepamirština ir Marija Remienė, kuri savo rizika iškvietė punskiečius į šį žemyną.

Kaip atrodo, pavasarinį koncertų sezoną baigsime gegužės 30 d. Bostono seksteto koncertu. Nors šis, kompozitoriaus Juliaus Gaidelio prieš 30 metų įkurtas dainininkų

ansamblis aplankė daugelį Šiaurės Amerikos lietuviškųjų telkinių, bet Klyvelende koncertuos pirmą kartą.

Anksčiau jis vadinosi "Bostono vyrų sekstetu". Įkūrėjui mirus ir vadovavimą perėmus Daivai Navickienei, vadinamas tiesiog "Bostono sekstetu". Kartu su vadove dainuoja baritonai – Ričardas Lizdenis ir Bronius Banaitis, tenorai – Helmutas ir Norbertas Lingertaičiai, bosas Gintas Simonaitis. Į programą įtraukta daug naujų kūrinių, estradinių dainų. Daugelio jų autoriai – lietuvių kompozitoriai – A. Bražinskas, B. Budriūnas, V. Blušius, A. Mikulskis, A. Raudonikis, J. Gaidelis, V. Juozapavičius, M. Vaitkevičius ir kt. An-

samblui šiuo kūrinius pritaikė vadovė Daiva Navickienė.

Sekmadienį, gegužės 31 ateitininkai dalyvaus šv. Mišiose Dievo Motinos šventovėje. Bus pašventinta naujoji Ateitininkų sendraugių vėliava. Po to, 11:30 val. ryto prasidės akademija. Visus kvie-

čiame dalyvauti.

Ateities klubo valdyba šiuo metu sudaro šie asmenys: dr. Birutė Kasperavičienė (pirmininkė), dr. Raimundas Šilkaitis, Birutė Čyviene, Jadvyga Kliorienė, Marija Mikonienė ir Irena Sušinskienė.

NORĖTŲ SUSIRAŠINĖTI

To Whom It May Concern:

I'm writing to see, if you would happen to know, where I would be able to get a "pen-pal" from Lithuania. I don't speak the language, so he/she would need to speak English). My father came over from Lithuania when he

was 13. I have relatives there, but they don't write in English. My maiden name is Kavaliauskas. Please let me know, if I can get one or a couple.

Thank you.

Tammy Vickers
1516 So. 32 Ave.
Omaha, NE 68105

Bostono dainininkai su savo vadove.

Cleveland, OH Ateitininkų šeimos šventė

1998 gegužės 30-31 d. d.

BOSTONO SEKSTETO KONCERTAS

Gegužės 30 d., šeštadienį, 7:00 val. vakaro, Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje.

Bilietus po 15, 10 ir 7 dolerius parduodame sekmadieniais svetainėje. Juos galite užsisakyti pas Mariją Mikonienę, tel. 531 2190.

VĖLIAVOS ŠVENTINIMAS IR AKADEMIJA

Gegužės 31 d., sekmadienį,
10 val. ryto – šv. Mišios;
11:30 val. – akademija (auditorijoje).

Visus kviečiame dalyvauti

Jaunimo puslapis

KAIP PERMAINOS VEIKIA JAUNIMO KULTŪRĄ?

Rūta Kalašinskaitė
Kauno technologijos
universiteto studentė

(Tęsinys. Pradžia – 18 nr.)

Nesinori postringauti apie tai, kad ir tarp tų stipriai geriančiųjų ar vartojančiųjų narkotikus yra protingų, gerų žmonių... Nuo pat permainų pradžios beviltiškai daugėja geriančio ir rūkančio jaunimo. Vieni tai bando pateisinti tuo, kad gyvenimas yra toks sudėtingas, padaugėjo rūpesčių, nors patys puikiai supranta, kad taip savo problemų neišspręs. Kiti sako, kad tai tapo jų gyvenimo būdu, kurio jie neištengia pakeisti. Dažniausiai tie, kurie taip nesieltgia, smerkia juos, o šie demonstratyviai nė nebando keistis. Drįstu teigti, kad kai mokyklose buvo kiek griežtesnė tvarka, šitokia minia rūkančių vaikų nepasitikdavo mokyklos kieme.

Suprantama: nei per dieną, nei per metus visko nepakeisi. Ir per visą gyvenimą gali nepakeisti žmogaus, jei jis to nenori. Tad kol kaime jaunimui nebus kuo užsiimti, kol miestuose jis laisvai kurs kiemų "mafijas", kol jis bus mokytojų ir tėvų paleidžiamas šlaistytis po gatves, neduodant darbo, tol jis pats ieškos, kaip praleisti laiką.

Pasikeitimais šalyje gali ne tik džiaugtis, bet ir sėkmingai naudotis tie jauni žmonės, kurie nori gyventi kitaip, nori pamatyti pasaulį,

susipažinti su jo naujovėmis, mokslo pasiekimais, kitų šalių kultūra. Visų pirmiausia – kompiuterinė technika, elektroninis paštas, Internet tinklas – kiek daug galimybių jaunimui suteikė šių priemonių atėjimas į mūsų šalį. Aišku, milžiniški žinių kiekiai, kurie anksčiau buvo neprieinami ne tik dėl jų pobūdžio, bet ir dėl skurdžios technikos, plečia jaunimo akiratį. Dabartiniam Lietuvos jaunimui atsirado puikiausios galimybės bendrauti su pasauliu tokiu būdu ir tokiomis priemonėmis, kurios yra paplitusios išsivysčiusiose šalyse. Todėl šiuo atžvilgiu mūsų jaunimas jau taip beviltiškai nebeatsilieka nuo "kapitalistinio pasaulio". Be to, įvaldę pačią pažangiausią techniką, jie ne tik gali naudotis informacija, tobulėti patys, bet kartu ir kurti tobulesnius produktus.

Tie, kurie turi noro ir pakankamai energijos, jau studijuoja svetimuose kraštuose, keliauja visais įmanomais būdais po įvairias pasaulio šalis – jų pažinti ar ten užsidirbti pinigų. Ir tai nieko blogo. Darbas nė vieno dar nepagadino. Be to, plečiasi jų akiratis. Nereikia labai piktintis tuo, kad ten mes – kol kas tik juodadarbiai. Ir jų pačių studentai jau nėra lepinami direktorių postais. Liūdna tik, kad yra ir kita tų kelionių ir darbų svečiose šalyse pusė: vykstanta ne tik vasaroms ir ne tik braškių skinti... Kažin ar pasiseks rasti man nors vieną permainų sąlygotą jaunimo gyvenimo aspektą, kuris neturi neigiamo atspalvio?

Permainos jaunimui suteikė dar vieną naują galimybę – drąsiau ir laisviau reikšti bet kokioje veikloje. Tačiau tik labai nedidelė jaunimo dalis sugebėjo ja pasinaudoti,

jau bebaigdami vidurines mokyklas ar studijų metu įsijungę į įvairių organizacijų, klubų veiklą, ryžtingai pradėję ieškoti savo vietos gyvenime. Jie nesusižavėjo paistalais menininkų ar gydytojų, postringaujančių apie ekonomiką, ir nebando būti panašiais nei į griaujamus stabus, nei į juos griaušančiuosius. Atradę labiausiai juos dominančią sritį – nesvarbu, ar vadovaudami kokiai nors organizacijai, ar tik pasiimdami iš jos veiklos kažką sau, jie jau bus kitokie piliečiai – žinantys ko siekia, atradę save.

Tai, matyt, visų svarbiausia: suvokti ko, tu nori, turėti galimybę tai pasiekti ir siekiant atiduoti visas savo jėgas ir energiją. Mūsų tėvai tokios galimybės neturėjo. Klausydami vienos partijos vadų, jie nelabai begirdėjo savo vidinį balsą. Dabartinis jaunimas gali burtis į įvairiausias studentiškas organizacijas, lankyti kokius tik atranda klubus, rengti bet kokius, galvon šaunančius renginius. Nemėgstantys kiurksoti kambaryje turi kur nueiti: šokių ir dainų kolektyvai, dramos ir foto studijos, įvairiausi diskusijų, keliautojų, žurnalistų klubai...

Vykstant permainingoms, viskas buvo iširę. Tikrai buvo nyku ir trūko pinigų. Tačiau dabar, dėka pasišventusių, aktyvių dirbančių žmonių, jau yra pakankamai pasiūlymų kultūringai praleisti laiką. Mokydamiesi svarstyti – kultūringai išsakyti ir apginti savo nuomonę, lavindami sugebėjimus, jauni žmonės pasieks aukštesnį kultūros lygį, nei prieš permainas. Dabar jau jų nevaržo jokios partinės dogmos, beprasmiški įpareigojimai. Nebereikia apsimeitinėti ir nuolat gyventi baimėje.

Tik kažkodėl iniciatyvos rodoma labai nedaug. Didelę akademinio jaunimo dalį yra užvaldžiusi apatija, jau nekalbant apie tuos – stoviniuojančius laiptinėse ir slankiojančius gatvėse. Teigdami, jog niekas jų nedomina, jog jie nenori būti "juokingais aktyvistais" ir nesiruošia niekam priklausyti, jie bijo prarasti savo nežabotą laisvę, tačiau nežino, ką su ja daryti. Kai trūksta fantazijos, prisdengiama triukšmu. Pripažinimo bandoma siekti grubumu, o neišmanymas ginamas jėga. Bet koks patarimas atmetamas kaip niekam tikęs vien dėl to, kad tai nesutampa su jų nuomone.

IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavagė

(Tęsinys. Pradžia – 18 nr.)

Viskas čia yra kitaip: papročiai, tradicijos, požiūriai, elgesys. Privalote iš esmės pakeisti savo mąstyseną ir elgesį.

Taigi, ką atvykėlis pradeda pastebėti Amerikoje? Kad vieni žmonės turi labai daug, o kiti yra benamiai. Kad, kaip ir tėvynėje, čia yra ir gerų, ir blogų žmonių. Kad giminės ar draugai, kurie padėjo iš pradžių, daugiau nebegali to daryti. Kad gyvenimas Amerikoje nėra toks tvarkingas, kaip buvo tikėtasi. Tiesa pasakius, daug dalykų čia yra tiesiog beprasmiški. Tad klausimų kyla daugiau, nei gaunama atsakymų.

Taip, Amerika vis dar tebėra klestinti šalis, tačiau, deja, gyvenimas čia blogėja. JAV gyventojų surašymo biuro duomenimis 40 milijonų amerikiečių, t.y. daugiau negu 15% visų gyventojų, gyvena žemiau skurdo ribos. Ypač sunku pradėti gyvenimą jaunimui. Daugelis jų negali susirasti darbo, kad užsimokėtų už butą ir patenkintų kasdieninius poreikius. Numatoma, jog 2004-aisiais net 30% baigusių JAV universitetus negalės susirasti darbo.

Prisimenu, kaip mums buvo sunku, kai 1977 metais atvykome į Ameriką kaip pabėgėliai. Tada galvojome, jog visada turėsime užtekintai pinigų ir gausime visko, ko tik išsigeidėme. Tam tikra prasme jautėmės esą ypatingi dėl to, kad pabėgome. Galvojome, jog esame svarbūs, kad dabar mumis kažkas pasirūpins, ir mūsų laukia lengvas gyvenimas. Ką gi, mes labai klydome. Tapome tokiais pat imigrantais, kaip ir visi kiti. Tu-

rėjome sunkiai dirbti, kad ant stalo būtų duonos.

Mano sesuo, brolis ir aš pati taip pat patyrėme sunkumų. Mokyklose amerikiečių vaikai iš mūsų šaipydavosi. Mes buvome kitokie – nemokėjome gerai kalbėti angliškai, nesugebėjome pritapti. Mes norėjome būti tokie pat kaip amerikiečių vaikai, tačiau mūsų tėvai troško, kad liktume lietuviais. Laikui bėgant, prisitaikėme: išmokome anglų kalbą, mokykloje pradėjome gauti gerus pažymius, susiradome draugų. Tačiau visa tai atėjo nelengvai.

Antrasis žvilgsnis į Ameriką kartais gali užsitęsti ilgus metus ir sukelti neviltį. Galite pradėti dvejojti, ar teisingai pasielgėte, nusprenddami čia atvykti. Jus gali apnikti abejonės. Tuo metu pavojinga nutarti sugrįžti gimtinėn. Susilaikykite nuo tokio sprendimo, kol nepažvelgsite į Ameriką trečią kartą.

Amerika "iš trečio žvilgsnio"

"Negalima tapti amerikiečiu, vien tik be paliovos kartoiant, jog esi amerikietis. Būtina pajusti Ameriką, ją pamėgti ir pamilti, o tada daug dirbti", – rašė Georgia O'Keeffe.

Nė viena šalis nėra tobula. Tačiau, nepaisant Amerikos netobulumų, ji vis dar tebėra vienintelė pasaulyje valstybė, kur žmogus gali pasiekti tai, kas "neįmanoma". Išties imigrantų kartos tai įrodė, nepaisant gausybės kliūčių, išsikovodamos sėkmę.

Dabar tai padarėte ir jūs. Esate čia, Amerikoje – galimybių šalyje.

Kauno technologijos universiteto Jaunųjų žurnalistų klubo nariai susitikime su žinomu skulptoriumi Stasiu Žirguliu. Tai vienas iš daugelio susitikimų su šviesiais žmonėmis. Šalia skulptoriaus (kairėje) – klubo vadovė Dr. Birutė Janulevičiūtė.

Raimonda Mikatavagė 3-ojoje kabelinės televizijos stotyje du kartus per savaitę veda tiesiogines laidas imigrantams.

Naujų knygų lentynoje

STEBUKLINGO ŽODŽIO MEISTRĖ

Rita Augienė

Pernai Kauno leidykla "Varpas" išleido žinomos poetės ir prozininkės Petronėlės Orintaitės apsakymų ir apybraižų knygą "Būk žmogus, Žabuli!"

P. Orintaitė gimė Šakių apskrityje 1905 m. Įgijusi išsimokslinimą, dirbo literatūros mokytoja. Gana jauna ji išitraukė į kūrybinę veiklą. Dar Nepriklausomybės laikotarpyje subrendusi literatė savo kelią pradėjo eilėraščiais ir su pasišventimu ji tęsia, darbuodamasi prozoje.

Po Antrojo pasaulinio karo P. Orintaitė apsigyveno JAV. Čia ji išleido daug įvairiais laikotarpiais sukurtų poezijos ir prozos knygų, skirtų tiek suaugusiems, tiek ir vaikams. Savaitraštis "Dirva" yra paskyręs Petronėlei Orintaitėi premiją už geriausią metų novelę, o JAV LB ir Kanados Kultūros fondai ją apdovanojo jaunimo literatūros premija.

Apsakų ir apybraižų rinkinyje "Būk žmogus, Žabuli!" randame geriausius, iškalbingiausius P. Orintaitės kūrinius. Būdama lyriškos prigimties, naudodama sūduvišką kalbėjimo būdą, dažnai prisimindama savo gimtinę, ji perkelia skaitytoją į kaimą. Tėviškės vaizdai ir žmonių paveikslai atkuriami dailiai, su visu gimtosios kalbos žodžių veržlumu ir turtingumu. Meilė Lietuvos gamtovaiz-

džiui nuspalvinama, suteikiant jai artumą žmogui: "Va, pakojo šviesi žolytė aksomu akį glosto, balsu žiedeliu tau mirksi. O jauno krūmo šakelė lytė veidą paglamoni. Gegutė kūkčiodama sava dalia tau guodžiasi. Anakur zuikelis nuo kupsto stryktelėjo ir sukišęs į tankmę šmukstelėjo. Ogi brolužis genys be atvangos pušies luobą kad kerta, kad lukštena, mus visus darbui skatina. Drevėse bičių koriai kupini, vaišinkis ir dėkok! Visi tave myli ir draugėn vilioja. Net rėksnės varlės pelkės klampynė savo nuobodulio ryšas smagiai kurkliuoja, kai saulėleidį sykiu su tavim palydi. Ir jų nasro giesmė reikalinga. Tu nebe vienišas." (43 psl.)

Kartais jos gimtasis kraštovaizdis – liūdnas, jame atgyja kančių aidai: "Gedulo aimanom pasruvo Nemuno šalis. Skausmu sudejavo mūsų derlingos dirvos ir skaidriųjų upių, ežerų vandenys. Net akmenys pakelėm surasojo sielvartu." (88 psl.)

Rašytojos apsakymai pilni tokios sodrios lietuviškos šnektos, kuri šiandien kai kam yra likusi tik istorinė. Skaitant knygą, atrodo iš naujo mokomės "linksmautaušės moteriškos" kalbos, taiklių posakių. Jie margi, tikroviškai spalvingi ir kartais visai negirdėti. Juk var-

giai beužgirsime apie dainuojantį žmogų sakant, kad jis "palaidu nasru žiograuja" (16 psl.) Apie vaikštinėjantį po savo valdas ji rašo: "pagunklinėja po kiemą, apkretina patvorių" (9 psl.) Savo apsakymuose rašytoja kviečia pasiklausyti "paukščių čilvenimo", "kvapais pasmaguriauti".

Petronėlė Orintaitė su didele meile apgaubia Lietuvos kaimo vaizdus. Būdama nepaprasta žodžio meistrė, ji skaitytojui perteikia tikroviškus, spalvingus žmonių charakterius, piešia jų prisirišimą prie gamtos, aprašo darbus ir papročius. Su nostalgija ji prisimena: "Ševa, manai, iš gero noro anuomet čion atsidangenu?.. Iš tėviškės kvapių laukų ir vyšnių sodų su avietėmis? Ten vaisių ir uogų skanuma, šičia niekur to nerasi. Arba sultekio laiku pavasarį, klevų ir beržo sulčių vynai kad ašotin teka, visas oras rojų salykla tave svetina. Lakštingalos kaip giedojo alksnyne, gal ir pati klauseisi vakarais? Tau angelų vargonais kiemą prišventina, rodos, medaus koriu širdį nuglaisto." (158 psl.)

Norėdami pajusti gimtosios kalbos grožį ir meniškumą, neabejodami skaitykime šią knygą. Tai tarsi lietuvių kalbos kultūros paminklas, iškaltas mums ir ateinančioms kartoms.

LIETUVA – EUROPOS POLITIKOS VINGIUOSE

Dr. Tomas Michalskis

Alfonsas Eidintas, Vytautas Žalys ir Alfred Erich Senn. *Lithuania in European Politics: The Years of the First Republic, 1918-1940*, Edvardas Tuskenis, red. (St. Martin's Press, New York, 1998), 241 pusl. su žemėlapiu ir nuotraukomis. \$49.00.

Šios knygos autoriai sudaro stiprią lietuvių ir amerikiečių mokslininkų komandą. Lietuvos diplomatinėje tarnyboje dirbantys A. Eidintas ir V. Žalys yra subrendę lietuvių istorikai. Pirmasis iš jų dirbo Lietuvos ambasadoriumi Vašingtone, o antrasis – pirmuoju sekretoriumi.

Dabar A. Eidintas yra ambasadorius Kanadoje, o V. Žalys tęsia tarnybą Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, Vilniuje. A. Senn yra istorijos profesorius Wisconsin universitete, Madison. Tai žymus tarptautinių santykių specialistas, geras Lietuvos istorijos ir politikos žinovas. Kas rimtai nagrinėja šio šimtmečio Lietuvos politinę istoriją, būtinai turėtų perskaityti prof. dr. Senn leidinius. Amerikos lietuvis E. Tuskenis sėkmingai prisidėjo, redaguodamas šį veikalą ir paruošdamas jį spaudai.

Šis leidinys jau sulaukė gero atsiliepimo iš garsaus Zbigniew Brzezinski. Tai žinomas pasaulyje tarptautinių ryšių ekspertas, dabar besidarbuojantis prie Strateginių ir tarptautinių studijų centro (Center for Strategic and International Studies) Vašingtone. Štai ką jis sako apie šią studiją: "Šių laikų Lietuvos istorija yra giliai susipynusi su centrinės Europos tautiniais siekais. Šis tomas su mania atskleidžia atkaklų

lietuvių tautos nepriklausomybės siekį ir tragiškas Lietuvos pažeidžiamumo pasekmes.

Po A. Senn įžangos skaitytojas gali susipažinti su lietuvių tautinio judėjimo atsiradimu šio šimtmečio pradžioje ir jo ypatybėmis. Tada išryškėjo du pasirinkimai – atgavinti daugiatautę Didžiąją Lietuvos kunigaikštystę, susietą tam tikrais ryšiais su Lenkija, Rusija, ar Vokietija, arba pasirinkti modernią lietuvišką tautinę respubliką. Nors Lietuva galutinai pasirinko pastarąjį kelią, praeities palikimas labai apsunkino jos pirmuosius žingsnius. Latvijos ir Estijos tautų kelias buvo kiek lengvesnis, o Lietuvos likimas buvo neišvengiamai susijęs su praeitimi. Kova už Vilnių nebuvo tik ginčas dėl teritorijos, bet kova už Lietuvos dvasias. Todėl Lietuva niekaip negalėjo "nurimti be Vilniaus". Konfliktas tarp lietuvių ir lenkų kilo dėl skirtingų pažiūrų, ką reiškia moderni Lietuva. Skaudi kova užnuodijo ryšius su Lenki-

ja, turėjo neigiamos įtakos ir santykiams su Latvija bei Estija. Nacių Vokietija ir Sovietų Rusiją išnaudojo tą padėtį savo tikslams. Nesuvokė Lietuvos siekių Britanija ir Prancūzija. Vašingtonas gal būtų palikęs Lietuvą rusų arba lenkų įtakoje, jei ne stipri lietuviškos išeivijos įtaka JAV-ose.

A. Eidintas skiria labiausia dėmesio Lietuvos valstybės sukūrimui. Jis pateikia gana daug naujų žinių iš tyrinėtojų anksčiau neprieinamų šaltinių. Jau ankstyvėnė jo knyga "Aleksandras Stulginskis, Lietuvos prezidentas – gulago kalinys", išleista Vilniuje 1995 metais, rėmėsi naujais dokumentais. Sovietmečiu okupantai dėjo daug pastangų, kad iš visuomenės atminties išrautų tiesą apie prieškario nepriklausomą Lietuvą. Pirmoji respublika buvo niekinama ir šmeižiama, vadinant ją "buržuazinė" ir "fašistinė" vardais.

Gimtinės istorikai, kurie bandė nagrinėti 1918-1940 laikotarpį, labai rizikavo. Tada buvo tiesiog neįmanoma objektyviai nagrinėti šiuos klausimus. Nutilo kalba apie Antaną Smetoną ir išeivijos istorikų tarpe, bet dėl kitų priežasčių. Jo tikros ir tariamos klaidos bei nesėkmės atrodė per daug skaudžios, kad tikėtų šaltoms studijoms. Smetona lyg ir netiko šalia Vytauto, Gedimino, Kęstučio, Mindaugo. Daug kam atrodė, kad A. Smetona buvo silpnokas ir svyruojantis vadas. Dar labiau sumažėjo jo populiarumas dėl nesutarimų su krikščionių demokratų veikėjais.

Gal kai kas ims priekaiš-

tauti, kad ši knyga parašyta angliškai, o ne lietuviškai. Bet atsiminkime, kad anglų kalba dabar yra tarptautinė, prieinama viso pasaulio rimtiems skaitytojams. Mokslinių Lietuvos istorijos studijų anglų kalba dar labai pasigendame.

Gal kas nors bandys ginčytis dėl temų pasirinkimo, bet kiekvienas autorius turi teisę apibrėžti savo studijų ribas. Asmenų ir vietovių indeksai galėjo būti ir smulkesni. Pasigendame ir platesnės bibliografijos. Gal reikėjo panaudoti daugiau lenkų, rusų ir vokiečių šaltinių. Taip pat ir kai kurios temos, paliestos Konstantino Račkausko studijoje "Lietuvos konstitucinės teisės klausimas", išleistose Niujorke, 1967 metais, dar laukia tolimesnio nagrinėjimo.

Apibendrinant galima pasakyti, kad ši studija yra labai svarbi, turinti tarptautinę vertę. Tokia monografija padeda giliau suvokti "amžinas" Lietuvos vidaus ir tarptautines problemas. Nesuradus efektyvių kelių, padedančių išspręsti geopolitinius klausimus, egzistuoja tikras pavojus, kad praeities tragedija netikėtai vėl nepasikartotų. Dabartinė Lietuvos užsienio politika yra gana silpna, neturinti aiškos ir tvirtos pozicijos daugeliu klausimu. Kai kur remiamasi sovietų laikų palikimu, praeities romantizavimu arba neribotomis asmeninėmis ambicijomis, o ne praktišku ir tikrovišku Lietuvos geopolitinės padėties suvokimu. Tačiau tik tokia analizė gali padėti išvengti tragiškų pasekmių, kurias aprašė Z. Brzezinski.

AMERIKOS LIETUVIAI

Kaip jau minėjome mūsų savaitraštyje, Lietuvoje parengtas biografių žinyno "Jungtinių Amerikos valstijų lietuviai" I tomas, apimantis A-M raidėmis prasidedančias pavardes. Jo apimtis – 716 puslapių. Šiame tome pateiktos 2004 biografijos su 1037 nuotraukomis. Knyga spausdinama ant gero popieriaus su kietais viršeliais. Ji jau pradeda platinti.

I tomo kaina yra 23 doleriai. Užsisakant reikia pridėti 10 dolerių persiuntimo išlaidoms. Tie, kurie buvo užsisa-

kę anksčiau, turi pasiųsti 8 dolerius persiuntimo išlaidoms. Čekius rašyti: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas vardu. Patartina čekio apačioje – ten, kur yra "for", stambiomis raidėmis užrašyti: "For deposit only!" Tokiu būdu, jeigu čekis dingtų, tai jo negalėtų iškeisti. Prie čekio reikia pridėti savo adresą. Siųskite šiuo adresu: Mokslo ir Enciklopedijų leidybos institutas, L. Asanavičiūtės 23, 2050 Vilnius, Lithuania.

Juozas Žygas

NACIONALINIAME OFISE

Lietuvoje, kur tik bepazvelgsi, visur rasi ofisus. Nebeliko įstaigų, raštinių, atstovybių. Paprastas žmogus, užėjęs į ofisą, ras "oficialius asmenis": šefą (chief), egzekutyvinį (executive) sekretorių ir asistentinį (assistant)

direktorių. Iš vieno kabineto į kitą juza referantai ir menderiai, auditoriai ir kurjeriai. Prie egzektuvo per daug nesiartink, kad kokios "egzekucijos" neįvykdytų. Bet pats baisiausias – KOMISARAS.

Juozapas Dirvonėnas

MINTYS

SUGRIŽK – LAUKSIU...

Vladas Vijeikis

Sakoma, kad apie mirusius galima kalbėti arba gerai, arba nieko. Tačiau kalbant apie "mirusius", bet dar gyvus politikierius, tokia taisyklė netaikoma. Tad tenka vieną kitą žodį tarti apie buvusį politikierių Algirdą Brazauską.

Tokiais ar panašiais atvejais skelbiamos tų žmonių didžiosios mintys. Štai keletas Brazausko minčių, išsakytų tada, kai jis buvo visagalis – komunistų partijos valdovas Lietuvoje.

"Kai kurie asmenys atkakliai perša Lietuvos respublikos atkūrimo idėją. Esame įsitikinę, jog neįmanoma nutraukti penkių dešimtmečių Tarybų Lietuvos istorinės raidos. Pagaliau nėra ir pakenkamai argumentų, kad tai daryti būtina." (1989 metai)

"Į savarankiškos Lietuvos idėją aš žiūriu neigiamai. Aš manau, kad tai nerealų." (1989 metai)

"Pagrindinė idėja, kuri turi ir gali sujungti komunistus, visus geros valios žmones – Lietuvos suverenitetas TSRS sudėtyje. Teorinis Tarybų valdžios demontavimas dabartinėmis sąlygomis – didžiausias pavojus. Komunistai, visi sąmoningi žmonės turi kaip galima aktyviau tam priešintis." (1989 metai)

"Kuriame socializmą TSRS sudėtyje. Jokio kito kelio nėra ir negali būti. Kraštutiniai lozungai – išstoti iš Tarybų Sąjungos, paskelbti nepriklausomą Lietuvą – mums nepriimtini." (1989 metai)

"Mes esame slenkstis ant didelio kelio. Per jį žengė ir žengs daugelis. Todėl reikia labai gerai pagalvoti, ar vyti lauk okupacinę kariuomenę, ar geriau su ja sugyventi. Juk tarybinė armija mums gyvenimui neklaido." (1990 metai)

"Tinkamai turi būti įamžintas atminimas tų, kurie doriai gynė naują gyvenimą, visų, kurie padėjo galvas už socialistinę Lietuvą." ...

Girdėjome, kad buvęs Lietuvos prezidentas A. Brazauskas buvo išvykęs į Afriką medžioti. Mat jis yra aistringas medžiotojas. Net Kūčių dieną nesidrovėjo šaudyti gyvulėlius, kurie tą vakarą kalba. Matyt, išvyko į Afriką todėl, kad į mažus zuikius ir voverytes sunku pataikyti. Kas kita – į dramblių.

Buvęs proletariato gynėjas išvyko į Afriką. Kiek Lietuvos proletariato galėtų pasekti jo pėdomis? Nebent mafija, kurios išgalėjimui buvo palankus. Jis aktyviai rėmė savo globotinį Paulauską. Bet šis neprisidėjo, keliaujant į Afriką. Mat jis turi darbo, steigdamas "naująją partiją". Jo pareikšimu ta partija neis nei į dešinę, nei į kairę, o tiesiai į naują fiurerį. Jau formuojami fiurerio legionai. Buvę kagėbistai, kuriems vadovaus jo tėvas. Buvę komunistų partijos nariai, nesupėję prisiplakti prie naujos valdžios, sribai ir kiti niekšeliai.

Dabar politologai labai daug mala liežuviais, kalbėdami ką A. Brazauskas padarė gero, ką blogo arba ko visai nepadarė. Tai – šaukštai po pietų. Bet didžiausia jo klaida buvo Izraelio atsiprašymas. Žinoma, jis vadovavosi lietuviška patarle: "Kurio vežime sėdi, to ir giesmę giedok." Buvo Izraelyje, atsiprašė.

Keista. Kodėl atsiprašai už tai, ko nepadarai? Ar ne tiksliau būtų atsiprašyti už savus nusikaltimus? O jų buvo:

1. Nusikalto lietuvių taukai, tarnaudamas Maskvai.
2. Nusikalto Maskvai, atsisakydamas jos vadovybės.
3. Per visą gyvenimą priešinosi Lietuvos nepriklausomybei, o tapo Lietuvos prezidentu.
4. Įsteigė LDDP ir kalbėjo apie demokratiją, net nesuprasdamas, kas tai per "prajovas".

Būta tų nusikaltimų ir daugiau, bet užtenka ir išvardintų. O gal jis atsiprašinėjo kiekvieno sumedžiuoto gyvulėlio, kurį šaudė be reikalo? Bet lietuviai – ne gyvulėliai. Laukia atsiprašymo. Lietuviai – gailėstingi.

(Tęsinys. Pradžia – 19 nr.)

Ir vistiek kelios dešimtys laimingųjų baigė gimnaziją, išsiskirstė, išsiblaškė. Atrodė, kad laikas nusineš jo platoniskąją meilę užmarštin. Ne, ji neužgeso, ji degė vis stipriau. Ir gal būt dėl to likimas juos vėl netikėtai suvedė.

Prasidėjo 1944-ųjų vasara. Rytuose jau girdėjosi patrankų gaudesys, žmonių veiduose šmėsčiojo nerimas, baimė ir nebylus klausimas – ką daryti? Kur ne kur pakrauti vežimai jau riedėjo į vakarus. Sunerimo ir Šilainių Budrys, netolimas Daugėlių kaimynas. Tik prieš karą pirkęs valaką žemės, nors ir sunkiomis okupacijos sąlygomis pamažu statėsi naujus trobesius tarpumiškėje ant Šilainių kalno. Jo nepalietė pirmoji tremties banga, tačiau kas atspės grįžusių bolševikų užmačius? Atostogų metu Gediminas padėjo jam statybų darbuose – uždarbiavo. Šnekučiuodamiesi jie abu neretai sprendė, ką daryti, nes abiejų padėtis, grįžus bolševikams, būtų buvusi nepavydėtina.

Vieną pavakarę, vos baigus darbą, į Budrio sodybą užvažiavo pernaktoti jo svainis Daumantas su visa šeima, pasiruošęs kelionei vakarų kryptimi. Gediminas nustėro, pamatęs tarp keleivių ir Gražiną. Jiedu abu buvo maloniai nustebinti. Susižvalgė, pasisveikino.

– Gražina... – tepasakė jis sumišęs. – Ir tu išvažiuoji? Kaip gerai.

– Dar nežinau, – atsakė ji, nustebinta jo džiaugsmo. – Jei dėdė Budrys nevažiuos, ir aš pasiliksiu čia.

Budriai suskato ruošti vakarienę ir nakvynę netikėtiems svečiams, o jiedu pasuko miško takeliais.

– Nesitikėjau tave čia sutikti, – sakė ji, – bet džiaugiuos, kad turėsiu su kuo pasitarti. Juk tu studijavai Kaune, daugiau išmanai. Ten sako buvęs tvirtas pagrindis. Mes, vilniškiai, tik tuščiai plepėjome. Bet dabar...

– Dabar ruošies rimtai kovoti?

– Jei reiks, padėsiu, kiek galėsiu.

– Ar čia tavo tėvai? Aš iki šiol nežinau, kas jie?

– Daumantai – mums artimi giminės. Mano tėvas, – ji pasakojo nepatikliai, tyliai, tarsi miškas turėtų ausis, – Lietuvos kariuomenės majoras, dar keturiasdešimtaisiais išsiųstas į Rusiją ir ten tikriausiai sunaikintas, kaip ir daugelis kitų. Motina su paugliais broliais ištremta į Sibirą. Aš palikau tik todėl, kad besimokydama gyvenau pas Daumantus. Birželio 13-ąją

Kazys Simanonis

turėjau grįžti, bet užsibuvau išleistuvių vakaronėje. Prisimeni vakaronę?

– Kaip neprisiminsi? Ir 14-ąją prisimenu. Nuo tos baisios dienos mes visi pasiryžom kovoti prieš bet kokio plauko okupantą.

– Visi? Juk Vasilijus Voronka pasitraukė su raudonaisiais, o Valentinas Jakutis...

– Viską žinau. Vasilijus, buvęs pirmoji mokyklos komsorgo ranka, nepagailėjo nė savo klasės draugo. Sako, kad ir jis dalyvavęs, ištremiant Valentino šeimą.

– Štai kokių klasės draugų būta! Kuo bepasitikėti?

– O tu, Gražina, ką studijavai?

– Mediciną, kiek leido dėdės Daumanto ištekliai, o dabar viskas... Ir tavo studijoms galas... O gal pritapsi prie bolševikų?

– Ką tu, Gražina? Tu jau žinai, kad Kaune veikė stiprus pagrindis. Jame ir aš dalyvavau. Nemaža nuveikėme, kovodami su ruduoju okupantu, ruošėmės ir kovai su grįžtančiu raudonoju. Nusprendėme, kad vienintelė galimybė – apsiginkluoti ir pasilikti savo tėvynėje kovai su bet kuriuo priešu – stoti į organizuojamą rinktinę. Stojome ten visi, kam buvo brangi Lietuvos ateitis. Deja, vokiečių užmačios sužlugdė mūsų planus. Teko pakovoti, kol ištrūkome iš jų nagų ir išsislapstėme. Nors abejonės, kad sugrįžę bolševikai mūsų nepagailės. Beliko tik du keliai: trauktis į Vakarus arba organizuotis partizaninei kovai. Mes tikime, kad Vakaruose galėsime susiburti į batalionus ir lemiamu momentu grįžti kaip kovinė jėga. Čia pasilikus, kol baigsis karas, kol bus ruošiamos taikos sutartys, mus išgliaudys po vieną. Juk panašiai galvoja ir tavo giminės, pasitraukdami į Vakarus?

– Žinoma. Bet aš nenoriu apsunkinti Daumantų, kurie man tiek daug gero yra padarę. Pasiliksiu pas Budrius kaip dukterėčia, padėsiu ūkio darbuose. Mano padėtis – ne tokia pavojinga: čia nuošali vieta, ir aš dar niekam nežinoma.

– Gaila, kad teks išsiskirti. O aš taip apsidžiaugiau, kad keliausime kartu. Pasirošti kelionei man užtektų vienos nakties.

– Apsidžiaugei? Moteris visuomet silpnesnė – kelionėje našta.

– Tik ne tu, Gražina. Prisi pažinsiu, kad aš buvau tave iki ausų įsimylėjęs.

– Ir tu?

– Nesupyk. Suprantu, kad ne vienas apie tave sukosi, kur jau ten man.

– Ne taip mane supratai, Gediminai. Iš tikrųjų daug kas sukosi, bet širdis linko tik prie tavęs... Gaila, kad nesulaukiau tavo prisipažinimo. Pati nesiryžau, o ir laikas buvo klaidus, ne meilei skirtas...

– Gražina, ir tu? – jis drįso paaimti jos ranką. – Juk meilė nepaiso nei laiko, nei audrų. Aš laimingas tave suradęs, kad ir tokiu laiku.

Jis vaikštinėjo abu suglumę, tik retkarčiais prešnekdami, tarsi bijodami žodžių, kurie galėtų juos vėl išskirti.

Birželio vakaras buvo ramus, šiltas. Vos judėjo eglių viršūnės, gausdamos, rodos, tą pačią, o vis naują gyvenimo simfoniją. Saulė jau buvo nusileidusi – laukė namai. Ji sustojo, apkabino jo kaklą ir švelniai, šiltai pabučiavo lūpas. Lengvai stumtelėjo apstulbusį:

– O dabar – namo! Kiekvienam – savo kelias, savo dalia!

– Aš grįšiu, Gražina! Per audras, per ugnį, bet grįšiu, nes tikiu, kad tu lauksi manęs.

– Sugrįžk. Lauksiu!

Daumantų šeima išvažiavo anksti rytą. Gražina pasiliko pas Budrius kaip "samdinė", reikalinga ūkyje. Gediminas neskubėjo: su draugu dviračiais jie galėjo pasivyti ir pralenkti sunkiai pakrautus ūkininkų vežimus, o ir su Gražina išsiskirti nesinorėjo taip greit. Vėly vakarą, jiems bešnekučiuojant, miške pasirodė raudonieji partizanai. Gražina spėjo pasislėpti, o Gediminas pasiliko kieme, pašaukė Budrį. Raudonieji, matyt, gerai žinodami visų valstiečių padėtį, jautėsi drąsiai, kalbėjo įžūliai.

LR Prezidento Valdo ADAMKAUS

inauguracijos iškilmų vaizdajuostė dar galima įsigyti.

Tai vienintelė oficiali Lietuvos televizijos vaizdajuostė. Puiki dovana mokslo metų baigimo proga mokiniams ir studentams. Kaina – tik 25.00 doleriai.

Užsakymus siųskite: Lithuanian Honorary Consulate, 18021 Marcella Rd. Cleveland, Ohio 44119. Tel. (216) 486-8692, fax: (216) 486-8612.

CENTRAL

Heating and Air Conditioning Company
24 Hr. Service & Installation

\$ 100.00 OFF - NEW FURNACE

\$100.00 OFF - NEW AIR CONDITIONER

10 % OFF - ANY SERVICE CALL

Call now: 1-216-731-9400

Pranešimas iš Ohio valstijos gubernatoriaus įstaigos APDOVANOTAS AUGUST B. PUST

Ohio valstijos gubernatūra šią savaitę pranešė, kad gubernatoriaus George V. Voinovich padėjėjui tautybių reikalams August B. Pust balandžio 27 d. paskirtas specialus apdovanojimas už tolesnį įvairių tautų kultūrinio supratimo plėtojimą. Gubernatorius G. Voinovich pažymėjo, kad A. Pust jau daug metų rūpinasi įvairių tarptautinių programų rengimu. Šiuo apdovanojimu taip pat pagerbta daugelio žmonių sava-

noriska veikla, stiprinant verslo ryšius ir plečiant kultūrinį bendradarbiavimą tarp įvairių šalių. "Esu ypač laimingas, gavęs šį apdovanojimą", – pasakė A. B. Pust, kartu padėkodamas už galimybę darbuotis, stiprinant tarptautinį valstijos prestižą, plėtojant bendradarbiavimą tarp valstybių, mezgant patvarius ilgalaikius draugystės ryšius bei prisidedant prie tolesnio demokratinės sistemos tobulinimo.

August B. Pust jau daug metų yra gerai žinomas ir vietos lietuvių bendruomenei. Jį dažnai sutinkame mūsų šventiniuose renginiuose, jam suprantami ir artimi mūsų lūkesčiai. Lietuviai niekada nepamirš, kad Ohio valstija buvo pirmoji, pripažinusi atkurtą nepriklausomą Lietuvos valstybę. Sveikiname August B. Pust šio puikaus jo veiklos įvertinimo proga.

Dr. Jonas Jasaitis
"Dirvos" redaktorius

Ohio valstijos gubernatoriaus padėjėjas tautybių reikalams August B. Pust kalba Vasario 16-osios 80-ųjų metinių minėjime Dievo Motinos parapijos salėje. V. Stankaus nuotr.

Su giliu liūdesiu pranešame, kad gegužės 16 d. staiga mirė ilgametis "Dirvos" ir kitų išeivijos leidinių talkininkas, žinomas skautų veikėjas, fotografas

A.†A.

VLADAS BACEVIČIUS

Liūdesio valandoje nuoširdžią užuojautą reiškiamo visiems jo artimiesiems, gausiems draugams bei pažįstamiems Amerikoje ir Lietuvoje. Netekties skausmu dalijamės su visais mūsų lietuviškojo telkinio nariais.

"Vilties" draugijos valdyba
ir "Dirvos" redakcija

PRISIMENANT MIRUSIUS

Čikagos Lietuvių Tautinių kapinių valdyba, susidedanti iš 10 rinktų direktorių, posėdžiauja kiekvieną mėnesį, rūpindamasi tinkamu kapinių išlaikymu. Šio mėnesio posėdyje valdyba nutarė pakviesti "Memorial Day" iškilmėse kalbėti Lietuvos generalinį konsulą.

Prisimenant mirusiuosius Lietuvos valstybininkus, pirmiausia paminėtinas diplomatas Bronius Balutis, kuris būdamas Čikagoje, rūpinosi Lietuvių Tautinių kapinių reikalais pirmaisiais jų steigimo

metais. Su didele pagarba prisimintinas ir pirmasis Lietuvos konsulas JAV dr. Julius J. Bielskis, kurio urna yra Lietuvių Tautinėse kapinėse. Jis 1924-1926 m. yra buvęs Lietuvos konsulu Niujorke, o vėliau – A. Smetonos garbės konsulu Los Angeles nuo 1939 m. iki mirties 1976 m.

Taip pat šiose kapinėse ilsisi Nepriklausomos Lietuvos gen. konsulas Niujorke Jonas Budrys, miręs 1964 metais. Jis Lietuvai daug nusipelnė, 1923 m. būdamas Klaipėdos krašto sukilimo

vadu ir pirmuoju Klaipėdos krašto gubernatoriumi, Lietuvos konsulu Karaliaučiuje – 1928-1933 m. ir gen. konsulu Rytų Prūsijai – 1933-1936 m. Nuo 1936 metų jis dirbo Lietuvos generaliniu konsulu Niujorke.

Lietuvių Tautinės kapinės ir visuomenė labai vertina Lietuvos Šaulių išeivijoje tradiciją – mirusiųjų prisiminimo dieną organizuotai aplankyti visose kapinėse savo narių – šaulių kapus.

G. J. Lazauskas

A.†A.

**ROMUALDAS –
RONALD AUGUTIS**

mirė po sunkios vėžio ligos 1998 m. gegužės 2 d., sulaukęs 47 metų.

Gimė Canberroje, Australijoje. Buvo dailininkas ir profesorius Columbus College of Art and Design.

Nuliūdę liko: žmona LINDA, sūnus JOSEPH, duktė EMMA, tėvai JUOZAS ir NEDA AUGUČIAI.

Palaidotas "Gate of Heaven" kapinėse Cincinnati, Ohio.

KAPŲ PUOŠIMO DIENA – MEMORIAL DAY

1998 m. gegužės 24 dieną, sekmadienį,

**Lietuvių Tautinėse kapinėse
įvyks įspūdingos apeigos**

Iškilmės prasidės lygiai 11 valandą ryto šia tvarka: nuo steigėjų paminklo eisena žygiuos iki paruoštos estrados. Eisenoje ir programoje dalyvaus Petro Zalubos vadovaujamas dūdų orkestras. Amerikos legionierių lietuvių Don Varnas postas dalyvaus ir pagerbs už laisvę žuvusius karius.

Giesmių programą atliks solistė Dalia Fanneli ir Petro Zalubos dūdų orkestras. Kalbėti pakviestas Lietuvos Generalinis konsulas Giedrius Apuokas. Iškilmėse su vėliavomis dalyvauti pakviesti šauliai, neolituantai, skautai.

**VISUS LIETUVIUS KVIEČIAME DALYVAUTI
RUOŠIAMOSE APEIGOSE**

Lietuvių Tautinių kapinių vadovybė

8201 So. Kean Ave., Justice, IL 60458. Tel. (708) 458-0638

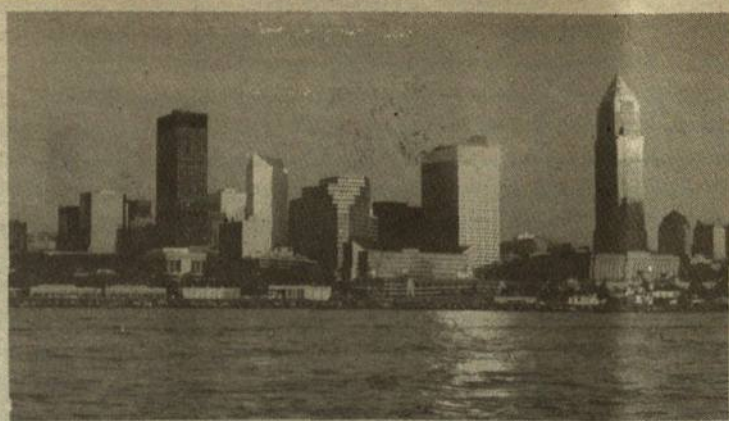
Mielam Vilniaus krašto lietuviui,

A.†A.

**MOKYTOJUI
ALBERTUI MISIŪNUI**

mirus, liūdinčiai žmonai ELENAI, dukterims RAMUTEI, VALEI ir RŪTAI, liūdesio dienose nuoširdžią užuojautą reiškiamo.

Kazys ir Leonora Gaižučiai
Antanas Jonaitis,
Alfas ir Angelė Shukiai
Bronius ir Onutė Zabukai

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• GEGUŽĖS 25 d. 8:30 v. ryto – Memorial Day: apeigos, šv. Mišios, pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

• GEGUŽĖS 30-31 d. – Atėitininkų šeimos šventė Dievo Motinos parapijos patalpose. Šeštadienį – Bostono vyrų seksteto koncertas, sekmadienį – šv. Mišios ir akademija.

• BIRŽELIO 14 d. Pabaltiečių tragiškojo birželio minėjimas – šv. Jurgio parapijoje.

• LIEPOS 19 d. 11:30 ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šios parapijos sodyboje.

• RUGPJŪČIO 9 d., sekmadienį – "Dirvos" savaitraščio ir "Vilties" draugijos gegužinė.

• SPALIO 10 d. – Baltiečių draugystės vakaras. Rengia Klyvlendo (Cleveland, OH) baltiečių komitetas.

• SPALIO 17 d., šeštadienį, Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje koncertuos Lietuvos partizanų ansamblis "Girios aidai".

• SPALIO 24 d. 7 v. v. – "Exultate" choro rudens pokylis – Dievo Motinos parapijos Didžiojoje salėje.

• LAPKRIČIO 15 d. – nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.

• LAPKRIČIO 21 d. – Lietuvių namuose Klyvlendo ramovėnai rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo 80-mečio minėjimą.

• GRUODŽIO 19-20 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

TAUPA
bus uždaryta
"Memorial Day"
savaitgalyje:
gegužės 23 d. – 25
dienomis
(šeštadienį, sekmadienį
ir pirmadienį)

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

VERTA APLANKYTI

• Gegužės 23 d. – nemokama laukinių paukščių paroda zoologijos sodo amfiteatre – Cleve Metroparks Zoo: "Wild Skies Bird Show". Kasdien – iki Darbo dienos šventės. 3900 Wildlife Way. Tel. 216/661-6500, ext 290.

• Gegužės 23 d. – rugpjūčio 30 d. – Senovės Amerikos keramikos iškasenos – Ceramics of the Ancient Americas. Cleve Museum of Natural History, Corning Gallery. 1 Wade Oval Dr. University Circle. Tel. 216/231-4600.

• Gegužės 26 d. – rugpjūčio 30 d. – Senovės Ameri-

Gerardus Juškėnas
kos keramikos iškasenos – Ceramics of the Ancient Americas. Cleve Museum of Natural History, Corning Gallery. 1 Wade Oval Dr. University Circle. Tel. 216/231-4600.

• Gegužės 26 d. – Maršų koncertas (nemokamai) – Lake Shore Golden Age Center: Hillcrest Marching Band concert. 7:30 v.v. 16600 Lake Shore Blvd. Tel. 440/942-3944.

• Gegužės 29-30 d. – Gyvybės estafetė – American Cancer Soc. & Fairview Hospital: "Relay for Life".

6:00 v.v. Fairview Park High School, 4507 W. 213th Str. Fairview Park. Tel. 216/241-1177.

• Birželio 1-19 d. – Brangakmenių, uolienų, mineralų ir knygų išpardavimas – Ark in the park Museum Store Clearance Sale. Cleve Museum of Natural History, 1 Wade Oval Dr. University Circle. Tel. 216/231-4600.

• Birželio 19 d. – Senolių diena zoologijos sode – Senior Celebration at Zoo. Vyresni kaip 55 m., įleidžiami nemokamai į Cleve zoologijos sodą. 3900 Wildlife Way. Tel. 216/661-6500. Ger. J.

MŪSŲ SVEČIAI

Linksmieji "Klumpės" muzikantai.

V. Bacevičiaus nuotr.

"Klumpės" kapelos nariai su juos lydinčiais klyvlendiečiais Erie ežero pakrantėje.

Born To Travel

Rita Staškutė-Zvirblienė

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1998

Skrydžiai į Vilnių – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su Lietuvos avialinijomis

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

DIRVA

JUOKO STRĖLĖS

K. Balauginas

Painus klausimas

Prisiskaitęs apie naują mokesčių sistemą ir sveikatos apsaugos reformas, gydytojas Stankus neramiai miegojo. Jis susapnavo, kad šv. Petras jį išleido į dangų, kaip žinomą, savo pacientus atjaučiantį daktarą. Išleidęs suteikė dar vieną malonę: leido pamatyti Dievą ir užduoti jam vieną klausimą. Staiga aplinkui viskas nušvito ir gydytojas išgirdo Dievo balsą:

– Žinau, kad nori kai ko manęs paklausti. Sakyk, ką labiausiai norėtum sužinoti?

– Viešpatie, ar sveikatos reforma mūsų šalyje pasikeis į gerąją pusę?

– Štai tau mano atsakymas: "Taip. Bet ne tavo ir ne mano amžiuje!"

Daktaras nubudo suprakaitavęs...

Išradinga kaltininkė

Vos įžengusi į kambarį, žmona sako vyrui:

– Su mūsų mašina yra problema. Karbiuratoriuje atsirado vandens!

Vyras:

– Ką čia kalbi? Karbiuratoriuje vanduo? Tai kvailys-tė!

Žmona:

– Aš tau dar kartą sakau, kad mūsų mašinos karbiuratoriuje atsirado vandens!

Vyras:

– Ką čia sapalioji? Tu net nežinai, kas yra karbiuratorių! O kur mašina?

– Maudymosi baseine!

Keista šalis

Į "Gintarą" penktadienio bulvinių blynų vakarienei susirinko neseniai atvykę "lietuvačiai". Susėdę prie vieno stalo, jie šnekasi.

– Keista ta Amerika, – sako vienas. – Tokia didelė šalis, tiek daug įvykių įvyksta net per vieną dieną.

– O kas gi įvyksta per dieną? – susidomi visi.

– Nagi, skaičiau, kad per vieną dieną 110 tūkstančių šeimų persikrausto į kitus namus. Iš jų net 18 tūkstančių persikelia iš vienos valstijos į kitą.

– Na, ir kas? – šaltai atsiliepia jo klausytojai.

– Dar skaičiau, kad per dieną 40 amerikiečių sulaukia 100 metų amžiaus!

– Taigi, – sako kitas, gerokai nusiminęs. – Visur ieškojau darbo, o man vienoj vietoj ir sako: "Kiekvieną

dieną Amerikoje bankrutuoja 167 biznio įmonės". Tai kaip gali rasti darbo?

Trečias, kuriam pavyko geriau įsikurti, sako:

– Ot, girdėjau, kad per vieną dieną 105 amerikiečiai pasidaro milijonieriais! Tarp kitko, sako, kad amerikiečiai per dieną perka net 45 tūkstančius naujų automobilių...

– O tu, – įsiterpia aną žmona, – kažkodėl pirkai tokį seną, nudėvėtą automobilį!

Vyras greitai atsisuka ir jai atkerta:

– O ar tu žinai, Magdute, kad per dieną šiame krašte net 13 tūkstančių amerikiečių veda ir net pusė iš jų skiriasi? A?

Nugirdęs jų garsų pokalbį, prisėda čia buvęs lietuvis.

– Ponai, kaip matau, jūs jau neblogai pažįstat. Ameriką. Bet žinokit, kad Amerika yra vienintelis kraštas pasaulyje, kur žmonės susirenka kalbėti apie sunkius laikus, užsisakę "steikus" po 7 dolerių.

Lietuvių namų naujoji valdyba. Pirmoje eilėje sėdi (iš kairės): John Struna, Jonas Degutis, Algis Penkuskas ir Vytas Apanavičius. Antroje eilėje: Pete Rekstis, Jerry Abriani, Dainius Zailensas ir Linas Johansonas.

"DIRVAI" AUKOJO:

G.Balanda, Warren MI	\$35
J.Stankaitis, Chesterld. OH.	25
B.Pranckevičius, Evergr..IL	15
H.Dilys, Chicago IL	15
A.Baliūnas, Clev. OH	15
E.Strasevičienė, Chicago IL	10
J.Raugalis, Waterbury CT	10
K.Palubinskas, Clev. OH	5
T.Dulieba, Clev. OH	5
C.Senkevičius, Canada	5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI!

Prašome visus aukotojus skubiai pranešti "Dirvos" redakcijos administratoriui Juozui Biliūnui, jei buvo praleista Jūsų pavardė arba pastebėjote kitų netikslumų. Taip pat labai prašome ne vėliau, kaip prieš dvi savaites pranešti apie laikiną arba nuolatinį adresą pakeitimą. Negavę laikraščio, nedelsdami kreipkitės į Jus aptarnaujantį pašto skyrių.

"Klumpės" kapelos nariai skaito "Dirvą". Iš kairės: vadovas V. Pečiulis, Punsco Lietuvių kultūros namų direktorė J. Kārdauskienė, LB apylinkės valdybos atstovas dr. V. Stankus, muzikantas J. Vaina ir kt. V. Bacevičiaus nuotr.

Skambinkite į Lietuvą iš bet kur ir bet kada už
45 centus už minutę

Skambinkite Telegroup atstovui
ATLANTIC EXPRESS CORP.
dėl platesnės informacijos ir telefono
pajungimo. 9.9 c. skambučiams JAV. **CALL BACK SERVICE**
SKAMBINKITE TEL. 1-888-615-2148

Taip pat persiunčiame ir pristatome siuntinius Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Karaliaučiaus sr. ir Lenkijoje. Persiunčiame pinigus. Užsisakykite amerikietiško maisto komplektus.

IŠ TOLIAU SKAMBINKITE: 1-800-775-7363

ATLANTIC EXPRESS CORP. ATSTOVAS CLEVELAND'e
LITMA IMPORT-EXPORT, Inc. Skyrius dirba:
639 East 185 Str., Cleveland, OH 44119 II-V 10AM - 6PM
Tel. 216-481-0011 VI 10AM - 3PM

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 **481-6677**

Paskolos namų remontui nuo 7%

Dėl smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI

Prieš perkant naują mašiną - pasiteiraukite TAUPOJE

Naujom mašinom - nuo 7.0% Naudotom mašinom - nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000